

REPUBLIKA HRVATSKA
SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA
ŽUPAN
KLASA: 350-01/19-01/74
URBROJ: 2176/01-02-19-2
Sisak, 9. prosinca 2019.

SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA
n/r predsjednice Županijske skupštine
gđe. IVANKE ROKSANDIĆ

Na temelju članka 44. Statuta Sisačko-moslavačke županije („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“, broj 11/09, 5/10, 2/11, 3/13 i 5/18), župan Sisačko-moslavačke županije 9. prosinca 2019. godine razmotrio je Izvješće o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije 2015. - 2018. i utvrdio Prijedlog Zaključka o prihvaćanju Izvješća o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije 2015. - 2018.

Župan Sisačko-moslavačke županije predlaže Županijskoj skupštini Sisačko-moslavačke županije da razmotri Izvješće i donese Zaključak o prihvaćanju Izvješća o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije 2015. - 2018.

Za izvjestitelja na Županijskoj skupštini određuje se Blanka Bobetko Majstorović, pročelnica Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša.

PRIJEDLOG

Na temelju članka 39. i članka 41. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“, broj 153/13, 65/17, 114/18 i 39/19) i članka 28. Statuta Sisačko-moslavačke županije („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“, broj 11/09, 5/10, 2/11, 3/13 i 5/18) Županijska skupština Sisačko-moslavačke županije na _____. sjednici održanoj _____ 2019. godine, donijela je

Z A K L J U ČA K

o prihvaćanju Izvješća o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije 2015. - 2018.

I.

Prihvaća se Izvješće o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije 2015. - 2018.

II.

Izvješće o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije 2015. - 2018. sastavni je dio ovog Zaključka.

III.

Ovaj Zaključak s Izvješćem o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije 2015. - 2018. objavit će se u „Službenom glasniku Sisačko-moslavačke županije“.

IV.

Izvješće o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije 2015. - 2018. dostaviti će se nadležnom Ministarstvu u elektroničkom obliku u roku od petnaest dana od dana objave u „Službenom glasniku Sisačko-moslavačke županije“.

KLASA:

URBROJ:

Sisak,

**SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA**

**PREDSJEDNICA
ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE**

Ivana Roksandić, prof.

OBRAZLOŽENJE uz prijedlog
Zaključka o donošenju Izvješća o stanju u prostoru
Sisačko-moslavačke županije 2015.-2018.

I. PRAVNI TEMELJ ZA DONOŠENJE ZAKLJUČKA

Pravni temelj za izradu i donošenje Izvješća o stanju u prostoru za četverogodišnje razdoblje je Zakon o prostornom uređenju („Narodne novine“ broj 153/15, 65/17. 114/18, 39/19)

Člankom 39. Zakona propisao je da Hrvatski sabor, odnosno predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, svaki za svoju razinu, razmatraju Izvješće o stanju u prostoru za razdoblje od četiri godine.

Člankom 41. stavkom 1. Zakona je propisano da se Zaključak o razmatranju izvješća o stanju u prostoru i izvješće o stanju u prostoru objavljaju u službenom glasilu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članom 41. stavkom 2. Zakona je propisano da je jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužna Ministarstvu i Zavodu dostaviti Izvješće o stanju u prostoru u elektroničkom obliku u roku od petnaest dana od dana objave u službenom glasniku.

II. OCJENA STANJA I PITANJA KOJA SE UREĐUJU

Izvješće o stanju u prostoru sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor, te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje.

Izvješće je izradio Zavod za prostorno uređenje uz sudjelovanje Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša i javnopravna tijela u čijem je djelokrugu obavljanje poslova od utjecaja na sadržaj izvješća (isti su dostavili podatke na temelju kojih je Izvješće izrađeno).

III. SREDSTVA POTREBNA ZA PROVEDBU ODLUKE

Za provedbu ovog zaključka nisu potrebna dodatna sredstva iz proračuna.

IV. TEKST ZAKLJUČKA

Tekst prijedloga Zaključka i Izvješće o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije 2015. - 2018. nalaze se u prilogu.

NOSITELJ IZRADE:

SISAČKO – MOSLAVAČKA ŽUPANIJA

STRUČNI IZRAĐIVAČ:

ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE
SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE 2015. - 2018.

Sisak, prosinac 2019.

NOSITELJ IZRADE:

SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA

ŽUPAN:

Ivan Žinić, dipl. ing. arh.

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE 2015. - 2018.

IZRAĐIVAČ: ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

V.d. ravnatelja Zavoda:

Margita Malnar, dipl. ing. arh.

Voditelj izrade Izvješća:

Margita Malnar, dipl. ing. arh.,
ovlaštena arhitektica urbanistica

Stručni tim Zavoda na izradi Izvješća:

Darko Bohatka, dipl. ing. agr.
Margita Malnar, dipl. ing. arh.
Valentina Sučić, mag. ing. prom.
Goran Šalić, mag. geog.
Valentina Šerbec, dipl. ing. arh.
Ivan Talijan, dipl. ing. prom.

Sisak, prosinac 2019.

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU
10000 ZAGREB, Ilica 3, p.p. 671, telefon: 01/480 61 11
teleks: 21130 DZSTAT RH, telefaks: 01/481 76 66

KLASA: 951-03/08-01/1
URBROJ: 555-08-03-08-2
ZAGREB, 10. ožujak 2008.

Na temelju članka 5. stavka 1. i 2. i članka 7. stavka 1. Zakona o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (Narodne novine, broj 98/94) dostavlja se

**O B A V I J E S T
O RAZVRSTAVANJU POSLOVNOG SUBJEKTA PREMA NKD-u 2007.**

Naziv / tvrtka .....

Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

Sjedište i adresa .....

**Trg bana Josipa Jelačića 6
44000 Sisak**

Pravno ustrojeni oblik:

Brojčana oznaka:

Ustanova

30

Djelatnost:

Brojčana oznaka razreda:

Arhitektonske djelatnosti

7111

NKD 2002:

74200

Matični broj poslovnog subjekta:

2349264

Obrazloženje

Na temelju prijave prijedlog je prihvaćen i izvršeno je razvrstavanje u razred djelatnosti kao gore.

Ova se obavijest dostavlja poslovnom subjektu u dva primjerka, jedan primjerak zadržava poslovni subjekt, a drugi prilaže prilikom otvaranja žiroračuna ili promjena vezanih uz žiroračun.

Ukoliko poslovni subjekt smatra da je nepropisno razvrstan, ima pravo u roku 15 dana od dana primitka ove obavijesti podnijeti ovom zavodu zahtjev za ponovno razvrstavanje s potrebnom dokumentacijom.

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GRADITELJSTVA
I PROSTORNOGA UREĐENJA
10000 Zagreb, Ulica Republike Austrije 20
Tel: 01/3782 444 Fax: 01/3772822

JAVNA USTANOVА	
ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE	
SISACKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE	
PRIMLJENO:	28.12.2017.
NR. GÖLDSCHMID-KAT. ORG. JED.	570-11/17-01/04
PRUDZBENI BROJ	PRIJ. VRIJ.
2176-117-03-17-3	

Uprava za prostorno uređenje, pravne poslove i programe Europske unije

Klasa: UP/I-350-02/17-07/66
Urbroj: 531-05-17-4
Zagreb, 21. prosinca 2017.

Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, povodom zahtjeva Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije iz Siska, Trg bana Josipa Jelačića 6, zastupane po v.d. ravnateljici Margiti Malnar, dipl.ing. arh., za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja, na temelju članka 9. Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje („Narodne novine“, br. 78/15.), donosi

RJEŠENJE

I. Zavodu za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije iz Siska, Trg bana Josipa Jelačića 6, daje se suglasnost za obavljanje stručnih poslova izrade nacrta prijedloga svih prostornih planova i nacrta izvješća o stanju u prostoru svih razina te obavljanje poslova u vezi s pripremom i donošenjem svih prostornih planova i izvješća o stanju u prostoru svih razina iz članka 2. stavka 1. točke 1. Pravilnika o izdavanju suglasnosti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja („Narodne novine“ br. 136/15.).

II. Pravna osoba iz točke I. izreke ovog rješenja dužna je jednom godišnje u mjesecu u kojem je izdana suglasnost dostaviti Ministarstvu dokumentaciju kojom se dokazuje da nisu prestali postojati uvjeti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja.

III. Suglasnost iz točke I. izreke ovoga rješenja ukinuti će se rješenjem ako pravna osoba prestane ispunjavati uvjete propisane za izdavanje suglasnosti, uvjete koji moraju biti ispunjeni prilikom izrade prostornih planova ili ako stručne poslove prostornog uređenja obavlja protivno Zakonu o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje, propisima donesenim na temelju tog Zakona ili protivno propisima kojima se uređuje područje prostornog uređenja.

Obratloženje

Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije iz Siska, Trg bana Josipa Jelačića 6, podnio je ovom Ministarstvu zahtjev za izdavanje suglasnosti za obavljanje svih stručnih poslova prostornog uređenja.

Podnositelj zahtjeva je uz zahtjev i tijekom postupka priložio sve dokaze propisane odredbom članka 4. Pravilnika o izdavanju suglasnosti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja:

1. fotokopiju rješenja o upisu u sudski registar kao dokaz da je Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije iz Siska, registriran za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja te

2. dokaze da ima zaposlene ovlaštene arhitekte urbaniste :
  - Margita Malnar, dipl.ing.arh., ovlaštena arhitektica urbanistica, br.ovl. A-U 454
  - i Valentina Šerbec, dipl.ing.arh., ovlaštena arhitektica urbanistica, br.ovl. A-U 453
  - Za svakog od navedenih ovlaštenih arhitekata urbanista priloženo je :
  - a) rješenje o upisu u Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista i
  - b) izvornik potvrde o podacima evidentiranim u matičnoj evidenciji Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje ne starije od 30 dana te
3. dokaze da u izradi nacrta prostornog plana može osigurati sudjelovanje najmanje 3 stručnjaka različitih struka iz članka 15. stavka 1. Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje :
  - Ivan Talijan, dipl.ing., ovlašteni inženjer cestovnog prometa br.ovl. 97,
  - Goran Šalić, mag.geog. i
  - Darko Bohatka, dipl.ing.polj. (poljoprivredno-ekonomski odsjek)
  - i to za svakog stručnjaka :
  - a) fotokopiju rješenja o upisu u imenik ovlaštenih inženjera određene struke, odnosno fotokopiju diplome za stručnjaka koji se ne upisuje u imenik ovlaštenih inženjera,
  - b) izvornik potvrde o podacima evidentiranim u matičnoj evidenciji Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje ne starije od 30 dana i
  - c) dokaz o dvije godine radnog iskustva na poslovima prostornog uređenja (fotokopije sastavnica prostornih planova u čijoj je izradi stručnjak sudjelovao).

Uvidom u navedenu dokumentaciju utvrđeno je da podnositelj zahtjeva ispunjava sve uvjete za izdavanje zatražene suglasnosti.

Slijedom izloženog, a sukladno odredbi članka 96. stavak 1. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, br. 47/09.), rješeno je kao u točki I. izreke ovog rješenja.

Sukladno odredbi članka 10. stavak 2. Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje, rješeno je kao u točki II. izreke ovoga rješenja.

Sukladno odredbi članka 10. stavak 1. istog Zakona, rješeno je kao u točki III. izreke ovog rješenja.

Upravna pristojba u iznosu od 35,00 kn po Tar.br. 1. i 2. Tarife upravnih pristojbi Uredbe o tarifi upravnih pristojbi („Narodne novine“, broj 8/17) uplaćena je na račun državnog proračuna.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo je rješenje izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom u Zagrebu. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se navedenom Upravnom судu predaje neposredno u pisanim obliku ili usmeno na zapisnik, ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Dostaviti:

1. Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije,
44 000 Sisak, Trg bana Josipa Jelačića 6
n/p Margita Malnar, v.d. ravnateljica
2. Evidencija suglasnosti, ovdje
3. Spis, ovdje

SADRŽAJ:

I. POLAZIŠTA

1. CILJEVI IZRADE IZVJEŠĆA
2. ZAKONODAVNO-INSTITUCIONALNI OKVIR
3. OSNOVNA PROSTORNA OBILJEŽJA SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE
  - 3.1. Geografski položaj
  - 3.2. Upravno – teritorijalna podjela
  - 3.3. Stanovništvo i naseljenost
4. SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA U OKVIRU PROSTORNOG UREĐENJA REPUBLIKE HRVATSKE

II. ANALIZA I OCJENA STANJA I TREDOVA PROSTORNOG RAZVOJA

1. PROSTORNA STRUKTURA KORIŠTENJA I NAMJENE POVRŠINA
2. SUSTAV NASELJA
  - 2.1. Razmještaj i površine naselja, gustoća naselja i gustoća naseljenosti
  - 2.2. Građevinska područja naselja
  - 2.3. Izdvojena građevinska područja izvan naselja
3. GOSPODARSTVO
  - 3.1. Gospodarski pokazatelji
  - 3.2. Gospodarske djelatnosti
4. OPREMLJENOST PROSTORA INFRASTRUKTUROM OD ZNAČAJA ZA ŽUPANIJU
  - 4.1. Prometna infrastruktura
    - 4.1.1. Cestovni promet
    - 4.1.2. Željeznički promet
    - 4.1.3. Riječni promet
    - 4.1.4. Zračni promet
    - 4.1.5. Pošta i elektroničke komunikacije
  - 4.2. Energetska infrastruktura
    - 4.2.1. Opskrba električnom energijom
    - 4.2.2. Opskrba plinom
    - 4.2.3. Opskrba naftom
  - 4.3. Opskrba pitkom vodom i odvodnja otpadnih voda
  - 4.4. Gospodarenje otpadom
5. ZAŠTITA I KORIŠTENJE DIJELOVA PROSTORA OD POSEBNOG ZNAČAJA
  - 5.1. Zaštićene prirodne vrijednosti
  - 5.2. Zaštita i očuvanje kulturnih dobara
  - 5.3. Područja posebnih karakteristika
6. OBVEZNI PROSTORNI POKAZATELJI

III. ANALIZA PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA

1. IZRADA PROSTORNIH PLANOVA
2. PROVEDBA PROSTORNIH PLANOVA
3. PROSTORNI PLANOVI U ODNOSU NA DRUGE DOKUMENTE KOJI UTJEĆU NA PROSTOR
4. PROVOĐENJE ZAKLJUČAKA, SMJERNICA, PRIJEDLOGA ZA UNAPRJEĐENJE, PREPORUKA, AKTIVNOSTI ODNOSNO MJERA IZ PRETHODNOG IZVJEŠĆA O STANJU U PROSTORU
  - 4.1. Donošenja Izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije
  - 4.2. Prostorni planovi uređenja gradova i općina
  - 4.3. Provedbeni prostorni planovi
  - 4.4. Uspostava informacijskog sustava

IV. PRIJEDLOZI ZA UNAPRJEĐENJE PROSTORNOG RAZVOJA S OSNOVNIM PREPORUKAMA MJERA ZA IDUĆE RAZDOBLJE

1. POTREBE, MOGUĆNOSTI I OGRANIČENJA DALJNJEG PROSTORNOG RAZVOJA ŽUPANIJE OBZIROM NA OKOLNOSTI, SEKTORSKA OPTEREĆENJA I IZAZOVE
2. OCJENA POTREBE IZRADE NOVIH I/ILI IZMJENE I DOPUNE POSTOJEĆIH PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA KOJI UTJEĆU NA PROSTOR NA RAZINI ŽUPANIJE
  - 2.1. Prostorni planovi područja posebnih obilježja
  - 2.2. Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije
  - 2.3. Prostorni planovi jedinica lokalne samouprave
  - 2.4. Izrada drugih dokumenata od značaja za prostor Sisačko-moslavačke županije
3. PREPORUKE MJERA I AKTIVNOSTI ZA UNAPRJEĐENJE PROSTORNOG RAZVOJA

V. POPIS TABLICA, GRAFIKONA I SLIKA

VI. IZVORI PODATAKA

I. POLAZIŠTA

---

1. CILJEVI IZRADE IZVJEŠĆA

Izvješće o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2015. – 2018. godine je izrađeno na temelju Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“ broj 153/13; 65/17; 114/18. i 39/19.) i Pravilnika o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru („Narodne novine“ broj 48/14. i 19/15.). Temelji se na analizi stanja i trendova prostornog razvoja, obveznih prostornih pokazatelja o stanju u prostoru, analizi provođenja dokumenata prostornog uređenja i drugih dokumenata te ocjeni stanja prostornog razvoja s planom aktivnosti i prijedlogom prostornih pokazatelja za naredno razdoblje te drugih elemenata od važnosti za prostor teritorijalnog obuhvata jedinice područne (regionalne) samouprave. Cilj Izvješća je pokazati uočene probleme u prostoru, potaknuti raspravu i ukazati na moguća rješenja za poboljšanje stanja u prostoru, kao i mogućnost dalnjeg usmjeravanja prostornog razvijanja.

2. ZAKONODAVNO – INSTITUCIONALNI OKVIR

Zakonom o prostornom uređenju utvrđena je obveza izrade izvješća o stanju u prostoru jedinica područne (regionalne) samouprave za četverogodišnje razdoblje (nastavno u tekstu: Izvješće) za područje svog teritorijalnog obuhvata.

Izvješće je izrađeno prema dostupnim i prikupljenim podacima nadležnih javnopravnih tijela, prikupljenih direktnim traženjem i podacima javno objavljenim na njihovim internetskim stranicama.

Ovo Izvješće je osmi takav dokument prostornog uređenja koji se donosi za područje Sisačko-moslavačke županije. Prethodno Izvješće izrađeno je za razdoblje od 2011. do 2014. godine i objavljeno je u „Službenom glasniku Sisačko-moslavačke županije“ broj 25/2015.

Izvješće razmatra predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave tj. Županijska skupština te se isto, uz Zaključak o razmatranju, objavljuje u „Službenom glasniku Sisačko-moslavačke županije“.

Izvješće se, po objavi u službenom glasilu, u roku od petnaest dana u digitalnom obliku dostavlja Zavodu za prostorni razvoj u Ministarstvu graditeljstva i prostornog uređenja.

3. OSNOVNA PROSTORNA OBILJEŽJA SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

3.1. Geografski položaj

Sisačko-moslavačka županija se nalazi u južnom dijelu Središnje Hrvatske. Zauzima površinu od 4.467,76 km², što iznosi 7,89 % kopnene površine Republike Hrvatske te je treća jedinica područne (regionalne) samouprave po veličini u Državi.

Sisačko-moslavačka županija graniči s 5 županijama:

- na zapadu sa Karlovačkom županijom
- na sjeveru sa Zagrebačkom županijom
- na istoku sa Bjelovarsko-bilogorskom županijom, Požeško-slavonskom i Brodsko-posavskom županijom.

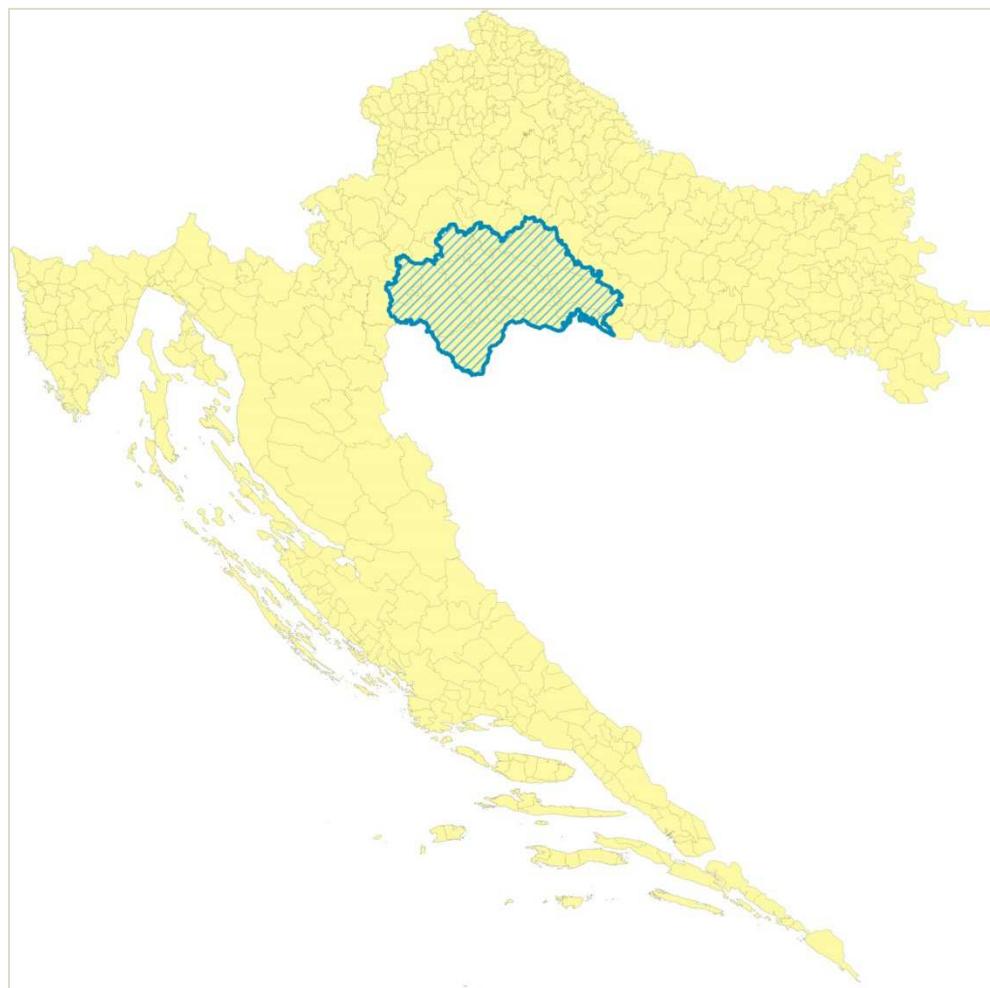
Na svom južnom dijelu graniči sa Republikom Bosnom i Hercegovinom.

Prostor Županije je reljefno i zemljopisno podijeljen na tri područja:

- Moslavini - sjeveroistočni, brežuljkasti dio Županije s razvijenim voćarstvom, vinogradarstvom i povrtlarstvom te nešto manje stočarstvom
- Banovinu - jugozapadni, brdski i šumski predjeli Županije

- središnji ravničarski dio na kojem se nalaze uređene poljoprivredne površine uglavnom za ratarsku proizvodnju, ali i nizinski dio park prirode Lonjsko polje u kojem prevladavaju pašnjaci, močvare i nizinske šume.

Slika 1: Geografski položaj Sisačko-moslavačke županije u Republici Hrvatskoj

Izvor: Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

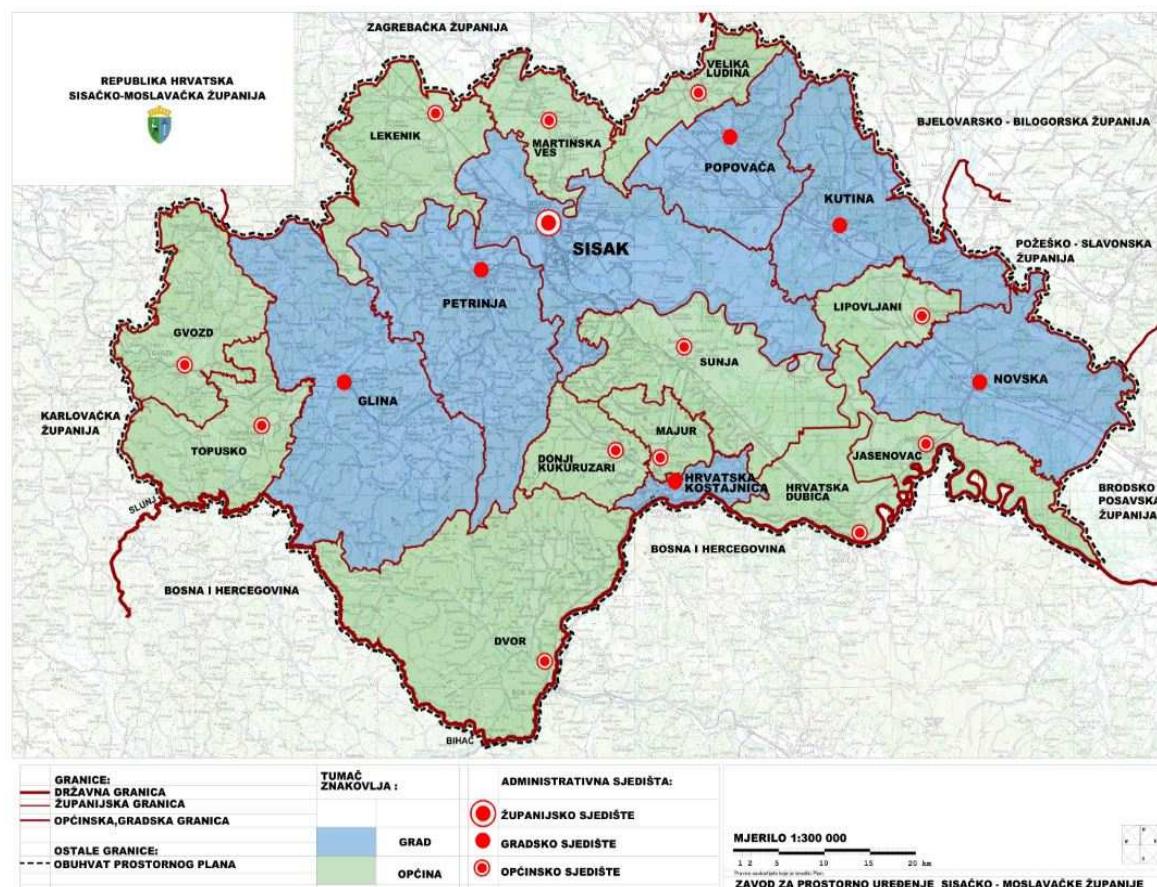
3.2. Upravno-teritorijalna podjela

Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“ broj. 86/06; 125/06; 16/07; 95/98. – Odluka USRH, 46/10; 145/10; 37/13; 44/13. i 45/13.) određeno je područje Sisačko-moslavačke županije sa sjedištem u gradu Sisku.

U sastavu Sisačko-moslavačke županije nalazi se 453 naselja ustrojena u 7 gradova i 12 općina i to:

- gradovi: Sisak, Glina, Hrvatska Kostajnica, Kutina, Novska, Petrinja i Popovača
- općine: Donji Kukuruzari, Dvor, Gvozd, Hrvatska Dubica, Jasenovac, Lekenik, Lipovljani, Majur, Martinska Ves, Sunja, Topusko i Velika Ludina.

Slika 2: Upravno-teritorijalna podjela Sisačko-moslavačke županije

Izvor: Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

3.3. Stanovništvo i naseljenost

Razmještaj i struktura stanovništva

Na području Sisačko-moslavačke županije, prema popisu iz 2011. godine, živi 172.439 stanovnika što predstavlja 4,02 % stanovništva Republike Hrvatske. Kretanje broja stanovnika može se promatrati u dva vremenska perioda. Prvi od popisa stanovništva 1991. do 2001. godine i drugi od 2001. do 2011. godine. Iako im je zajedničko negativno demografsko kretanje, intenzitet i uzroci su različiti.

U prvom periodu smanjen je broj stanovnika za 65.691 ili 26,16 %, što je direktna posljedica Domovinskog rata kada je veliki broj stanovnika bio protjeran ili izbjegao s područja Banovine i ostalih područja zahvaćenim ratnim djelovanjima. Na područjima, koja nisu bila zahvaćena ratom, pad broja stanovnika je minimalan ili je broj stanovnika čak povećan (Popovača, Lipovljani).

Pad broja stanovnika u drugom periodu je znatno manji i iznosi 12.948 ili 6,98 %. Ovaj pad je rezultat ekonomske migracije koja je velikim dijelom uzrokovana ratnim razaranjima privrednih objekata i infrastrukture, koja još nije obnovljena te globalnom ekonomskom krizom koja od 2008. godine zahvaća i Hrvatsku. Pad je evidentan i u onim jedinicama lokalne samouprave koje su ranije imale porast stanovnika. Jedino je povećan broj stanovnika na područjima gdje su se vratili izbjeglice i prognanici.

Vidljivo je da je veći pad broja stanovnika bio u ruralnim područjima u obadva promatrana perioda.

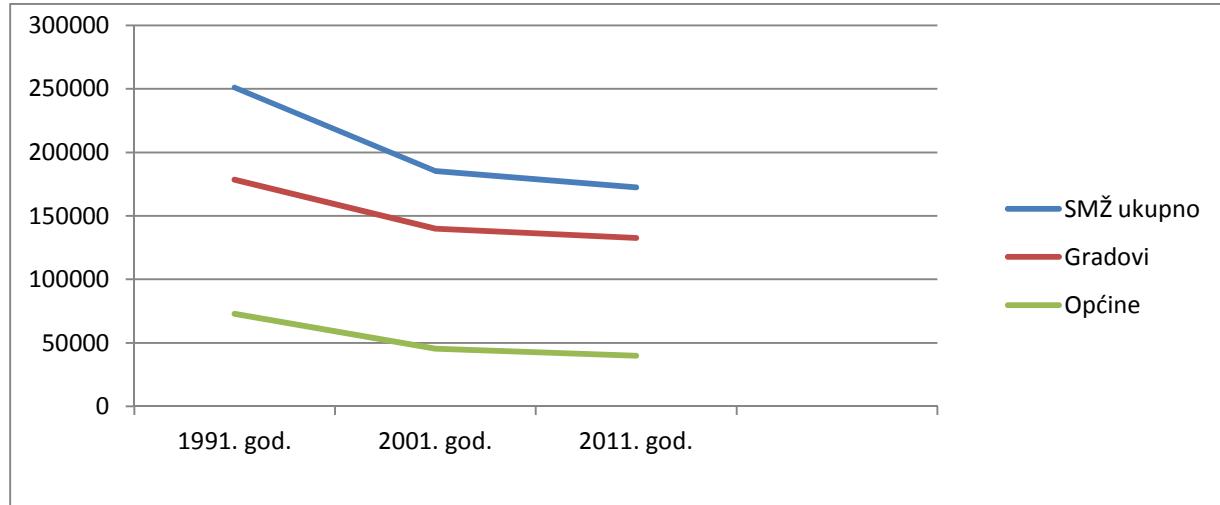
Sljedeća tablica prikazuje broj stanovnika i indeks kretanja prema tri zadnja popisa stanovništva.

Tablica 1: Broj stanovnika i indeks kretanja

PROSTORNA JEDINICA	BROJ STANOVNIKA 1991.	BROJ STANOVNIKA 2001.	BROJ STANOVNIKA 2011.	INDEKS 2001/1991.	INDEKS 2011/2001.	INDEKS 2011/1991.
REPUBLIKA HRVATSKA	4.784.265	4.437.460	4.284.889	92,75	96,56	89,56
ŽUPANIJA UKUPNO	251.078	185.387	172.439	73,84	93,02	68,68
GRADOVI UKUPNO	178.482	139.874	132.661	78,37	94,84	74,33
GLINA	23.040	9.868	9.283	42,83	94,07	40,29
HRVATSKA KOSTAJNICA	4.996	2.746	2.756	54,96	100,36	55,16
KUTINA	24.829	24.597	22.760	99,07	92,53	91,67
NOVSKA	17.231	14.313	13.518	83,07	94,45	78,45
PETRINJA	35.151	23.413	24.671	66,61	105,37	70,19
POPOVAČA	11.822	12.701	11.905	107,44	93,73	100,70
SISAK	61.413	52.236	47.768	85,06	91,45	77,78
OPĆINE UKUPNO	72.850	45.513	39.778	62,47	87,39	54,60
DONJI KUKURUZARI	3.069	2.047	1.634	66,70	79,82	53,24
DVOR	14.555	5.742	5.570	39,45	97,00	38,27
GVOZD	8.082	3.779	2.970	46,76	78,59	37,75
HRVATSKA DUBICA	4.237	2.341	2.089	55,25	89,24	49,30
JASENOVAC	3.599	2.391	1.997	66,44	83,52	55,49
LEKENIK	6.248	6.170	6.032	98,75	97,76	96,54
LIPOV LJANI	3.866	4.101	3.455	106,08	84,25	89,37
MAJUR	2.555	1.490	1.185	58,32	79,53	46,38
MARTINSKA VES	4.643	4.026	3.488	86,71	86,64	75,12
SUNJA	12.309	7.376	5.748	59,92	77,93	46,70
TOPUSKO	6.824	3.219	2.985	47,17	92,73	43,74
VELIKA LUDINA	2.869	2.831	2.629	98,68	92,86	91,63

Izvor: Državni zavod za statistiku

Grafikon 1: Broj stanovnika

Izvor: Državni zavod za statistiku

Prema popisu stanovništva 2011. godine dobna i spolna struktura stanovništva Sisačko-moslavačke županije bila je sljedeća:

Tablica 2: Dobna i spolna struktura stanovništva 2011. godine - brojčano

SPOL	DO 14. GODINA BROJ	DO 19. GODINA BROJ	RADNO SPOSOBNO 15-64 G.	60 I VIŠE GODINA BROJ	PROSJEČNA STAROST GODINA	INDEKS STARENJA	KOEFIC. STAROSTI
M	12.834	17.624	58.071	18.189	40,9	103,2	21,8
Ž	12.179	16.871	55.679	27.038	44,9	160,3	30,4
UK	25.013	34.495	113.750	55.227	43,0	131,1	26,2

Izvor: Državni zavod za statistiku

Tablica 3: Dobna i spolna struktura stanovništva 2011. godine – postotno

PODRUČJE	DO 14. GODINA %	DO 19. GODINA %	RADNO SPOSOBNO 15-64 G.	60 I VIŠE GODINA %	PROSJEČNA STAROST GODINA	INDEKS STARENJA	KOEFIC. STAROSTI
SMŽ	14,51	20,00	65,97	32,03	43,0	131,1	22,6
RH	15,23	20,92	67,07	24,07	41,7	115,0	24,1

Izvor: Državni zavod za statistiku

Iz prikazane tablice je vidljivo da se najviše stanovništva, gotovo 66 %, nalazi u radno sposobnoj dobi od 15 do 64 godine, 32,03 % je iznad 60 godina starosti, a tek 14,51 % je u dobi do 14 godina starosti, što ukazuje na problem starenja stanovništva.

Starenje stanovništva se iskazuje kroz sljedeće pokazatelje:

Indeks starenja je udio osoba starijih od 60 godina u odnosu na osobe mlađe od 20 godina.

Koeficijent starosti je udio osoba starijih od 60 godina u ukupnom stanovništvu.

Indeks starenja iznosi 131,1% dok je granica izdržljivosti do 40 %.

Koeficijent starosti iznosi 22,6 %, a granica izdržljivosti je 12 %.

U usporedbi stanovništva Sisačko-moslavačke županije i stanovništva Republike Hrvatske vidi se da je starosna struktura stanovništva na nivou Republike Hrvatske bolja nego u Sisačko-moslavačkoj županiji iako je i starenje stanovništva i na nivou Republike Hrvatske naglašeno.

Razmještaj i struktura domaćinstava

Prema popisu iz 1991. godine u Županiji je bilo 89.522 domaćinstava, dok je 2001. godine bilo 65.269 domaćinstava. To je pad broja domaćinstava od 27,09 %. U sljedećem desetogodišnjem periodu od 2001. do 2011. godine broj domaćinstava ponovo pada, ali je pad znatno manji i iznosi 4,09%. Indeks kretanja broja domaćinstava u periodu od 1991. do 2011. god. prikazan je u sljedećoj tablici.

Tablica 4: Broj domaćinstava i indeks kretanja

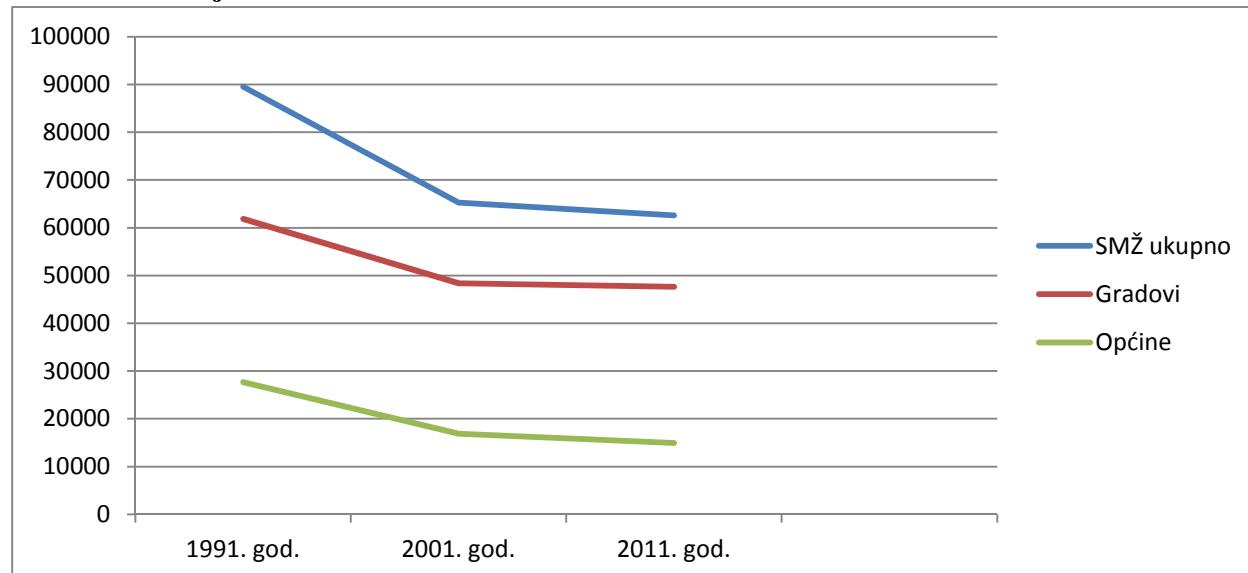
PROSTORNA JEDINICA	BROJ DOMAĆINSTAVA 1991.	BROJ DOMAĆINSTAVA 2001.	BROJ DOMAĆINSTAVA 2011.	INDEKS 2001/ 1991.	INDEKS 2011/ 2001.	INDEKS 2011/ 1991.
REPUBLIKA HRVATSKA	1.544.250	1.477.377	1.519.038	95,67	102,82	98,37
ŽUPANIJA UKUPNO	89.522	65.269	62.601	72,91	95,91	69,93
GRADOVI UKUPNO	61.867	48.396	47.645	78,23	98,45	77,01
GLINA	7.719	4.012	3.532	51,98	88,04	45,76
HRVATSKA KOSTAJNICA	1.688	1.007	1.054	59,66	104,67	62,44
KUTINA	8.797	7.996	7.959	90,89	99,54	90,47
NOVSKA	5.649	4.636	4.458	82,07	96,16	78,92
PETRINJA	11.700	8.119	8.603	69,39	105,96	73,53
POPOVAČA	5.258	3.955	3.836	75,22	96,99	72,96
SISAK	20.689	18.671	18.203	90,25	97,49	87,98
OPĆINE UKUPNO	27.655	16.873	14.956	61,01	88,64	54,08
DONJI KUKURUZARI	1.070	731	582	68,32	79,62	54,39

DVOR	4.792	2.397	2.205	50,02	91,99	46,01
GVOZD	3.167	1.547	1.347	48,85	87,07	42,53
HRVATSKA DUBICA	1.628	859	804	52,76	93,60	49,39
JASENOVAC	1.503	935	840	62,21	89,84	55,89
LEKENIK	3.346	2.097	2.095	62,67	99,90	62,61
LIPOVLJANI	1.275	1.330	1.144	104,31	86,02	89,73
MAJUR	961	555	480	57,75	86,49	49,95
MARTINSKA VES	1.623	1.359	1.180	83,73	86,83	72,70
SUNJA	4.220	2.880	2.238	68,25	77,71	53,03
TOPUSKO	2.475	1.236	1.156	49,94	93,53	46,71
VELIKA LUDINA	1.594	947	885	59,41	93,45	55,52

Izvor: Državni zavod za statistiku

Broj domaćinstava se kretao sukladno kretanju broja stanovnika. Najveći pad broja domaćinstava je u istim onim jedinicama lokalne samouprave gdje je bio i najveći pad broja stanovnika i obratno, najmanji pad broja domaćinstava je tamo gdje je najmanji pad broja stanovnika. Kretanje broja domaćinstava prikazano je grafikonom broj 2.

Grafikon 2: Broj domaćinstava

Izvor: Državni zavod za statistiku

Broj članova domaćinstava u obadva promatrana razdoblja se značajnije ne mijenja. Manji je od prosjeka Republike Hrvatske, a u Županiji je veći u gradovima nego u općinama što je znak da je nestalo tradicionalnih obitelji s velikim brojem članova u seoskim sredinama.

Prosječni broj članova domaćinstava prikazan je u slijedećoj tablici:

Tablica 5: Broj članova domaćinstava i indeks kretanja

PROSTORNA JEDINICA	BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTAVA 1991.	BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTAVA 2001.	BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTAVA 2011.	INDEKS 2001/1991.	INDEKS 2011/2001.	INDEKS 2011/1991.
REPUBLIKA HRVATSKA	3,10	3,04	2,80	0,98	0,93	0,91
ŽUPANIJA	2,80	2,84	2,73	1,01	0,97	0,98
GRADOVI	2,88	2,89	2,78	1,00	0,96	0,97
OPĆINE	2,63	2,70	2,66	1,03	0,99	1,01

Izvor: Državni zavod za statistiku

4. SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA U OKVIRU PROSTORNOG UREĐENJA REPUBLIKE HRVATSKE

Zakonom o prostornom uređenju uređen je sustav prostornog uređenja u Republici Hrvatskoj koji čine „ciljevi, načela i subjekti prostornog uređenja, praćenje stanja u prostoru i području prostornog uređenja, uvjeti planiranja prostora, donošenje Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske, prostorni planovi uključujući njihovu izradu i postupak donošenja, provedba prostornih planova, uređenje građevinskog zemljišta, imovinski institut uređenja građevinskog zemljišta i nadzor“. „Prostornim uređenjem osiguravaju se uvjeti za korištenje (gospodarenje), zaštitu i upravljanje prostorom Republike Hrvatske kao osobito vrijednim i ograničenim nacionalnim dobrom...“¹.

Sustav prostornog uređenja je ustrojen tako da postoji više razina izrade i donošenja dokumenata prostornog uređenja: državna, regionalna tj. županijska i lokalna, na nivou gradova i općina. Dokumenti užeg područja, tj. niže razine moraju biti usklađeni s dokumentima šireg područja, više razine.

Sisačko-moslavačka županija ima za cilj unaprjeđenje prostorno razvojne strukture, svrhovito korištenje prirodnih izvora te zaštitu krajobraznih, prirodnih i kulturno povijesnih vrijednosti. Za to je potrebna suradnja sa susjednim jedinicama regionalne samouprave i Republikom Bosnom i Hercegovinom s kojima graniči. Naročito je nužna usklađenost dokumenata prostornog uređenja u dijelu prometne infrastrukture, zaštite prirode i gospodarenja otpadom.

Stručne poslove prostornog uređenja, sukladno Zakonu o prostornom uređenju, za Sisačko-moslavačku županiju obavlja Zavod za prostorno uređenje koji je kao javna ustanova Županije osnovan 2008. godine. Djelatnost Zavoda obuhvaća osobito izradu, odnosno koordinaciju izrade i praćenje provedbe prostornih planova područne (regionalne) razine, izradu izvješća o stanju u prostoru, vođenje informacijskog sustava prostornog uređenja i upravljanja njime u okviru ovlasti Zavoda, pripremu polazišta za izradu i stavljanje van snage prostornih planova užih područja, pružanje stručne savjetodavne pomoći u izradi prostornih planova lokalne razine i druge poslove u skladu sa Zakonom i Statutom Zavoda. Zavod može izrađivati i prostorni plan područja posebnih obilježja, prostorni plan uređenja grada i općine, generalni urbanistički plan, urbanistički plan uređenja od značaja za Državu, odnosno županiju te obavljati stručne analitičke poslove iz područja prostornog uređenja, ako to zatraži Ministarstvo ili Župan.

Provjeda dokumenata prostornog uređenja provodi se izdavanjem akata prostornog uređenja i gradnje u Upravnom odjelu za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Sisačko-moslavačke županije sa sjedištem u Sisku i ispostavama u Novskoj, Popovači i Glini te upravnim odjelima za prostorno uređenje u gradovima Sisku, Kutini i Petrinji.

II. ANALIZA I OCJENA STANJA I TREDOVA PROSTORNOG RAZVOJA

---

1. PROSTORNA STRUKTURA KORIŠTENJA I NAMJENE POVRŠINA

Prostornim planovima uređenja gradova i općina planiraju se površine za sljedeće namjene:

- a) razvoj i uređenje naselja
- b) razvoj i uređenje površina izvan naselja.

Površine naselja obuhvaćaju izgrađene i neizgrađene dijelove naselja, tj. površine namijenjene za razvoj i širenje naselja. Tu su smještene građevine za stanovanje, građevine javnih funkcija, proizvodnih, poslovnih, ugostiteljskih, turističkih i sportsko rekreacijskih namjena, zelene površine i površine infrastrukturnih sustava.

---

¹ Zakon o prostornom uređenju („Narodne novine“ broj 153/13; 65/17; 114/18. ,39/19. i 98/19.)

Površine izvan naselja su površine poljoprivrednog i šumskog zemljišta, površine infrastrukturnih sustava, površine za eksploataciju mineralnih sirovina, vodne površine i površine posebne namjene. Izvan naselja planirane su i površine za gospodarsku namjenu: industrijsku, zanatsku, trgovачku, komunalno servisnu, ugostiteljsko turističku te sport i rekreaciju.

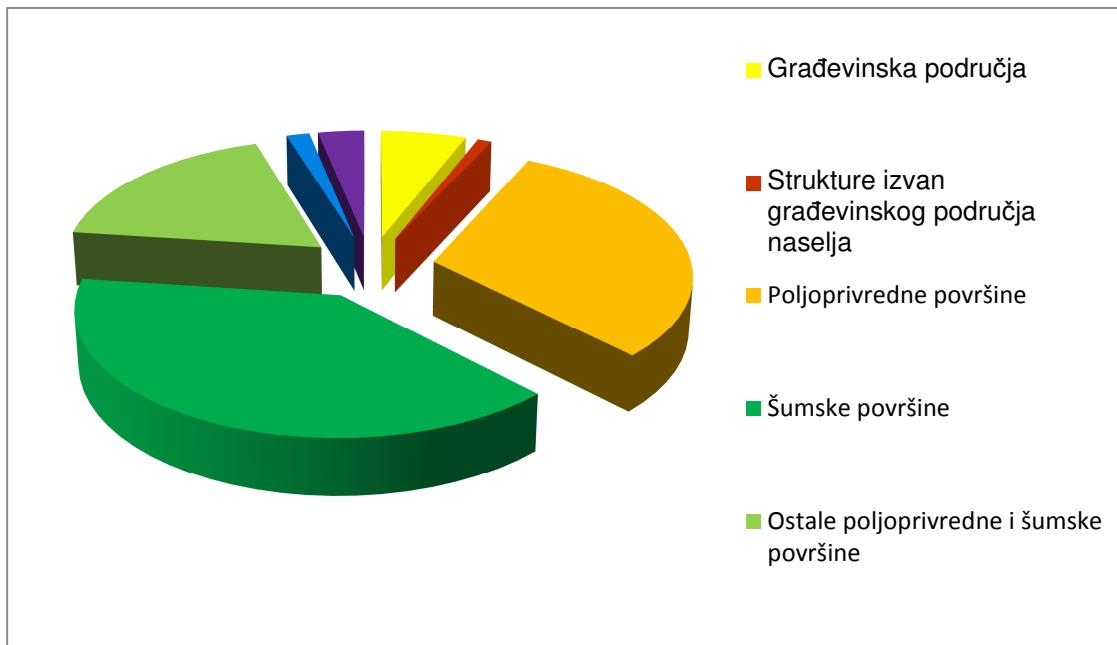
Struktura korištenja površina zemljišta prema prostornim planovima uređenja gradova i općina u 2018. godini na području Sisačko-moslavačke županije prikazana je u sljedećoj tablici:

Tablica 6: Struktura korištenja površina zemljišta

RED. BROJ	SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA	OZNAKA	UKUPNO ha	% OD POVRŠINE SMŽ	
1.0.	ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA				
1.1.	Građevinska područja - izgrađeni dio GP - neizgrađeni dio GP	GP	26.707,61 22.255,63 4.451,98	5,98	
1.2.	Izgrađene strukture van građevinskog područja naselja - industrijska namjena - poslovna namjena - sportsko-rekreacijska namjena - ugostiteljsko-turistička - površina za iskorištavanje mineralnih sirovina	I K R T E	4.414,02 1.507,08 659,50 548,10 194,23 1.505,11	0,99	
1.3.	Poljoprivredne površine - osobito vrijedno obradivo tlo - vrijedno obradivo tlo - ostala obradiva tla	P P1 P2 P3	137.221,51 23.001,94 59.455,69 54.763,88	30,72	
1.4.	Šumske površine - gospodarske šume - zaštitne - posebne namjene	Š Š1 Š2 Š3	175.819,61 156.177,19 10.285,80 9.356,62	39,36	
1.5.	Ostale poljoprivredne i šumske površine	PŠ	80.856,39	18,10	
1.6.	Vodne površine	V	7.202,39	1,61	
1.7.	Ostale površine - posebna namjena - površine infrastrukturnih sustava - zbrinjavanje otpada - groblja	N IS O G	14.454,24 11,95 14.055,96 200,63 185,70	3,24	
	SMŽ UKUPNO:		446.675,77	100,00	

Izvor: Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije, Prostorni planovi uređenja jedinica lokalne samouprave

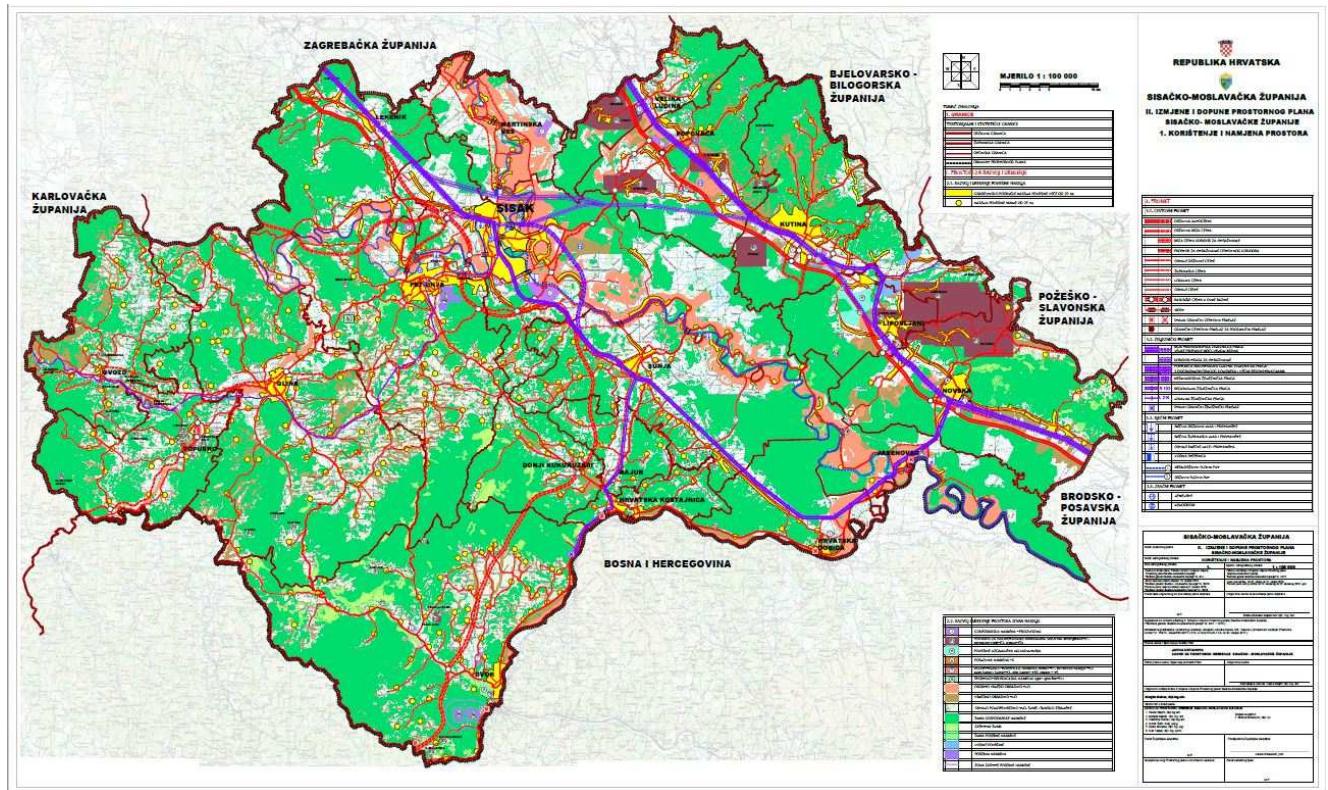
Grafikon 3: Struktura korištenja površina zemljišta

Izvor: Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije

Struktura i namjena korištenja površina grafički je prikazana na karti iz Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije.

Slika 3: Korištenje i namjena površina

Izvor: Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" broj 04/01; 12/10; 10/17. i 12/19.)

2. SUSTAV NASELJA

2.1. Razmještaj i površine naselja, gustoća naselja i gustoća naseljenosti

Prema Studiji krajobraznih vrijednosti Sisačko-moslavačke županije² „naselja Županije podijeljena su u tri osnovne skupine:

1. Seoska naselja

a. Seosko naselje longitudinalnog, zbijenog tipa

Naselje ima izduženi linijski oblik pružanjem prometnice uz koju se kuće nižu u jednom redu, uglavnom obostrano oko ceste ili u slučaju kada je naselje smješteno uz rijeku, jednostrano uz cestu koja prati liniju toka rijeke. Linijski tip naselja se u pravilu nalazi u nizinskim predjelima, a dužina naselja može dostići i do nekoliko kilometara. Čest je slučaj da su susjedna naselja spojena, odnosno da nemaju jasno vidljivu granicu. Oblik parcela je karakteristično uzak i izdužen pri čemu su građevine smještene po dužini čestice. Ovaj tip longitudinalnog naselja je zbijen, što znači da se kuće nižu na relativno maloj udaljenosti ili su pak spojene. Pojedino gospodarstvo, osim stambene kuće, uglavnom čine gospodarske građevine (staje, sjenici, koševi za žito i dr.)

b. Seosko naselje longitudinalnog, slabo zbijenog /rastresitog) tipa

Radi se također o linijskom tipu naselja, no slabije zbijenog, odnosno rastresitog tipa, što znači da se kuće pojavljuju na većoj udaljenosti nego kod prethodnog tipa. Izgradnja se proteže s obje strane ceste, a širina čestice veća je u odnosu na zbijeni tip.

c. Seosko naselje zaseočnog tipa, međusobno raštrkanih zaseoka

Seoska naselja zaseočnog tipa čine međusobno raštrkani zaseoci, a matrica samog zaseoka je uglavnom rastresita ili slabo zbijena, bez stroge i pravilne organizacije građevina. To su naselja smještena pretežito u brdovitim predjelima.

2. Općinski centri

Općinski centri imaju obilježja ruralnih i prijelaznih naselja. Naselja se međusobno razlikuju po veličini, topografskom smještaju te gustoći naseljenosti. Prisutne su linijske i mrežaste strukture naselja općinskih centara, a smješteni su na ravničarskom i brežuljkastom reljefu. Naselja se pretežito sastoje od stambenih kuća (sa i bez gospodarskih objekata) s pripadajućim okućnicama, a u centralnom dijelu općina nalaze se objekti društvene namjene te otvorene javne površine.

3. Urbana naselja

Naselja sa statusom grada su više ili manje urbanizirana naselja u ruralnom prostoru. Iako se međusobno uvelike morfološki razlikuju, imaju veću urbanu gustoću i izraženiji centralitet u odnosu na općinske centre. Također, imaju razvijenu urbanu infrastrukturu i bogatiju kulturno – povjesna obilježja naselja. Gradovi su smješteni na pretežito ravničarskom reljefu i uz rijeke.“

Neravnomjerni prostorni razmještaj gospodarskih, uslužnih i drugih djelatnosti doveo je do prevlasti gradova u broju stanovnika. Tako u 7 gradova živi 76,93 % stanovništva, a u općinama svega 23,07 % iako su površine gradova i općina podjednake. Gustoća naseljenosti, mjereno brojem stanovnika po km² u gradovima iznosi 59,52, a u općinama 17,76.

---

² Studija krajobraznih vrijednosti Sisačko-moslavačke županije, IRES EKOLOGIJA d.o.o. Zagreb, veljača 2019.

Prosječna gustoća naseljenosti u Sisačko-moslavačkoj županiji je 38,60 te je znatno manja od prosječne gustoće naseljenosti u Republici Hrvatskoj koja iznosi 75,70 stanovnika po km². Pet gradova Sisačko-moslavačke županije ima preko 10.000 stanovnika: Kutina (22.760), Novska (13.518), Petrinja (24.671), Popovača (11.906) i Sisak (47.768). U Gradu Sisku u kojem je i sjedište Županije (grad Sisak) živi 27,7 % stanovništva Županije.

Prema klasifikaciji EU ruralnim područjem se smatra ono područje koje ima gustoću naseljenosti do 100 stanovnika po km². Primjenom te klasifikacije, proizlazi da je na području Sisačko-moslavačke županije 421 naselje u ruralnom području, odnosno 93,14 % naselja Županije. Ta naselja zauzimaju 4.169,64 km² ili 93,35 % područja Županije.

Prema klasifikaciji OECD³-a ruralnim područjem se smatra ono područje koje ima gustoću naseljenosti do 150 stanovnika po km². U Sisačko-moslavačkoj županiji takav status imaju 434 ili 96,02 % naselja. Ta naselja zauzimaju 4.242,46 km² što čini 94,98 % površine Županije.

Tablica 7: Naselja prema broju stanovnika

BROJ NASELJA	NASELJA PREMA BROJU STANOVNIKA				
	0	1 - 100	101 - 250	251 - 500	> 500
453	7	228	112	54	52

Izvor: Državni zavod za statistiku

Najveći broj naselja, prema popisu iz 2011. godine, ima do 100 stanovnika. Iako nema točnih podataka, za pretpostaviti je da je od zadnjeg popisa došlo do određenih promjena te da se taj broj povećao, kao i broj naselja bez stanovnika.

Tablica 8: Površina naselja, broj stanovnika i gustoća naseljenosti jedinica lokalne samouprave

PROSTORNA JEDINICA	POVRŠINA (km ²)	BROJ NASELJA	BROJ STANOVNIKA	GUSTOĆA NESELJENOSTI st/km ²	UDIO U POVRŠINI ŽUPANIJE	UDIO U BROJU STANOVNIKA ŽUPANIJE
						POPIS STANOVNIŠTVA 2011. god.
REPUBLIKA HRVATSKA	56.602,90	6.820	4.284.889	75,70	7,89%*	
ŽUPANIJA UKUPNO	4.466,76	453	172.439	38,60	100,00%	100,00%
GRADOVI UKUPNO	2.226,68	221	132.661	59,58	49,89%	76,93%
GLINA	544,20	69	9.283	17,06	12,18	5,38
HRVATSKA KOSTAJNICA	52,49	7	2.756	52,51	1,18	1,60
KUTINA	294,81	23	22.760	77,21	6,60	13,20
NOVSKA	319,78	23	13.518	42,27	7,10	7,84
PETRINJA	379,26	55	24.671	65,05	8,52	14,31
POPOVAČA	214,75	13	11.906	55,44	4,85	6,90
SISAK	421,39	31	47.768	113,36	9,45	27,70
OPĆINE	2.240,08	232	39.778	17,76	50,11	23,07
DONJI KUKURUZARI	113,89	15	1.634	14,35	2,55	0,95
DVOR	505,69	64	5.570	11,01	11,30	3,23
GVOZD	212,36	19	2.970	13,99	4,80	1,72
HRVATSKA DUBICA	129,57	6	2.089	16,12	2,90	1,21
JASENOVAC	163,93	10	1.997	12,18	3,62	1,16
LEKENIK	228,18	18	6.032	26,44	5,12	3,50
LIPOV LJANI	103,38	4	3.455	33,42	2,31	2,00
MAJUR	67,42	11	1.185	17,58	1,52	0,69
MARTINSKA VES	125,84	17	3.488	27,72	2,80	2,02
SUNJA	288,27	40	5.748	19,94	6,46	3,33
TOPUSKO	198,68	16	2.985	15,02	4,39	1,73
VELIKA LUDINA	102,88	12	2.629	26,55	2,24	1,52

* Udio Županije u površini Republike Hrvatske

Izvor: Državni zavod za statistiku, Državna geodetska uprava

³ Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj (eng. Organisation for Economic Cooperation and Development ili OECD)

2.2. Građevinska područja naselja

Građevinska područja naselja su prostori za uređenje i razvoj naselja. Razgraničavaju izgrađene površine naselja i površine predviđene za razvoj naselja od površina namijenjenih poljoprivredi, šumarstvu i ostalim djelatnostima koje se mogu odvijati izvan građevinskog područja naselja.

Strategijom i Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske utvrđena je obveza racionalnog korištenja prostora za izgradnju. Utvrđena je okvirna smjernica o prihvatljivoj potrošnji zemljišta normom od 300 m² po stanovniku bruto površine naselja.

U Sisačko-moslavačkoj županiji za izgrađene dijelove građevinskog područja prosječna zauzetost iznosi 1.291 m²/stanovniku, a za ukupno planirana građevinska područja 1.549 m²/stanovniku što predstavlja veliko odstupanje od preporučene norme. Normu je moguće zadovoljiti samo na područjima gradova i velikih naselja, ali ne u manjim naseljima i seoskim područjima, pogotovo brdskim područjima.

U Sisačko-moslavačkoj županiji, na temelju podataka iz Prostornih planova uređenja gradova i općina, planirano je ukupno 26.707,61 ha građevinskog područja, a izgrađeno je 22.255,63 ha ili 83,33 %. U Republici Hrvatskoj, na temelju podataka iz prostornih planova županija, planirano je ukupno 381.606 ha građevinskih površina naselja, a izgrađeno je 264.582 ha ili 69,3 % površine države.

Podaci po pojedinoj jedinici lokalne samouprave Sisačko-moslavačke županije prikazani su u sljedećoj tablici:

Tablica 9: Građevinska područja naselja

JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE	GRAĐEVINSKO PODRUČJE					BROJ STANOVNIKA /GRAD. PODRUČJE	
	UKUPNO	Izgradeno		Neizgradeno		UKUPNO	Izgradeno
		ha	ha	%	ha	%	stan/ha.
ŽUPANIJA	26.707,61	22.255,63	83,33	4.451,98	16,67	6,46	7,75
GRADOVI UKUPNO	14.956,82	11.487,68	76,57	3.583,77	23,43	8,87	11,55
GLINA	2.356,00	2.250,00	95,50	106,00	4,50	3,94	4,13
HRVATSKA KOSTAJNICA	536,80	289,30	53,89	247,50	46,11	5,13	9,27
KUTINA	1.821,97	1.502,15	82,45	319,82	17,55	12,49	15,15
NOVSKA	1.267,72	977,30	77,09	290,42	22,91	10,66	13,83
PETRINJA	3.113,20	2.563,70	82,35	549,50	17,65	7,92	9,62
POPOVAČA	1.711,13	1.185,63	69,29	525,50	30,71	6,96	10,04
SISAK	4.150,00	2.719,60	65,53	1.430,40	34,47	11,51	17,56
OPĆINE UKUPNO	11.750,79	10.767,95	83,35	1.892,87	16,65	3,39	3,69
DONJI KUKURUZARI	300,79	300,79	100,00	0,00	0,00	5,43	5,43
DVOR	2.086,03	1.818,70	87,18	267,33	12,82	2,67	3,06
GVOZD	1.754,51	1.704,07	97,13	50,44	2,87	1,69	1,74
HRVATSKA DUBICA	393,74	352,57	89,54	41,17	10,46	5,31	5,93
JASENOVAC	391,62	330,66	84,43	60,96	15,57	5,10	6,04
LEKENIK	2.172,80	1.711,80	78,78	461,00	21,22	2,78	3,52
LIPOV LJANI	747,45	710,33	95,03	37,12	4,97	4,62	4,85
MAJUR	289,18	250,89	86,76	38,29	13,24	4,10	4,72
MARTINSKA VES	390,64	390,64	100,00	0,00	0,00	8,93	8,93
SUNJA	1.979,20	1.979,20	100,00	0,00	0,00	2,90	2,90
TOPUSKO	920,50	903,90	98,20	16,60	1,80	3,24	3,30
VELIKA LUDINA	324,33	314,40	96,98	9,93	3,06	8,11	8,36

Izvor: Prostorni planovi jedinica lokalne samouprave

U Sisačko-moslavačkoj županiji planirana građevinska područja u odnosu na zadnje Izvješće su povećana za 44,83 ha s tim da su građevinska područja gradova smanjena za 340,28 ha, a građevinska područja općina povećana za 385,11 ha.

Udio građevinskih područja naselja u površini jedinica lokalne samouprave prikazan je u tablici broj 10.

Tablica 10: Građevinska područja naselja gradova i općina/površinu naselja

JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE	POVRŠINA JLS ha	GRAĐEVINSKO PODRUČJE			
		PLANIRANO		IZGRAĐENO	
		ha	% JLS	ha	% JLS
ŽUPANIJA	446.675,77	26.707,61	5,80	22.255,63	4,98
GRADOVI UKUPNO	222.847,58	14.956,82	6,71	11.487,68	5,15
GLINA	54.420,31	2.356,00	4,33	2.250,00	4,59
HRVATSKA KOSTAJNICA	5.429,26	536,80	10,23	289,30	5,33
KUTINA	29.480,65	1.821,97	6,18	1.502,15	5,10
NOVSKA	31.977,73	1.267,72	3,99	977,30	3,08
PETRINJA	37.925,66	3.113,20	8,18	2.563,70	6,74
POPOVAČA	21.475,42	1.711,13	7,97	1.185,63	5,52
SISAK	42.138,55	4.150,00	9,85	2.719,60	6,45
OPĆINE UKUPNO	223.828,19	11.750,79	5,25	10.767,95	4,81
DONJI KUKURUZARI	11.388,69	300,79	2,64	300,79	2,64
DVOR	50.568,60	2.086,03	4,13	1.818,70	4,00
GVOZD	21.236,38	1.754,51	8,26	1.704,07	8,02
HRVATSKA DUBICA	12.956,98	393,74	3,04	352,57	2,72
JASENOVAC	16.392,79	391,62	2,39	330,66	2,02
LEKENIK	22.817,79	2.172,80	9,52	1711,80	7,50
LIPOVljANI	10.337,45	747,45	7,23	710,33	6,87
MAJUR	6.742,14	289,18	4,29	250,89	3,72
MARTINSKA VES	12.584,33	390,64	3,10	390,64	3,10
SUNJA	28.826,67	1.979,20	6,87	1.979,20	6,87
TOPUSKO	19.867,98	920,50	4,63	903,9	4,55
VELIKA LUDINA	10.288,39	324,33	3,15	314,40	3,06

Izvor: Prostorni planovi jedinica lokalne samouprave

2.3. Izdvojena građevinska područja izvan naselja

Sukladno Zakonu o prostornom uređenju: "izdvojeno građevinsko područje izvan naselja je područje određeno prostornim planom kao prostorna cjelina izvan građevinskog područja naselja planirana za sve namjene, osim za stambenu".

Ova područja mogu imati gospodarsku namjenu (poslovnu, proizvodnu i ugostiteljsko-turističku), sportsko-rekreacijsku namjenu, također to mogu biti površine za iskorištavanje mineralnih sirovina, područja groblja te odlagališta otpada.

U Republici Hrvatskoj ova područja zauzimaju 1,77 % teritorija Države, dok u Sisačko-moslavačkoj županiji samo 0,99 % teritorija Županije.

U tablici br. 11. prikazane su površine izdvojenih građevinskih područja u Sisačko-moslavačkoj županiji prema namjeni.

Izvan građevinskih područja naselja nalazi se još 14.055,96 ha površina pod infrastrukturnim objektima koja, prema ovoj metodologiji, nisu ubrojena u građevinska područja.

Tablica 11: Izdvojena građevinska područja izvan naselja

NAMJENA GRAĐEVINSKOG PODRUČJA IZVAN NASELJA	POVRŠINA (ha)	UDIO (%)
GOSPODARSKA – POSLOVNA	659,50	13,74
- PROIZVODNA	1.507,08	31,39
- UGOSTITELJSKO-TURISTIČKA	194,23	4,05
SPORT I REKREACIJA	548,10	11,42
GROBLJA	185,70	3,87
ODLAGALIŠTA OTPADA	200,63	4,18
POVRŠINE ZA ISKORIŠTAVANJE MINERALNIH SIROVINA	1.505,11	31,35
UKUPNO:	4.800,35	100.00

3. GOSPODARSTVO

3.1. Gospodarski pokazatelji

Kao pokazatelj ekonomskog rasta određenog područja koristi se stupanj razvijenosti. Na temelju članka 37. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 147/14; 123/17. i 118/18.) Vlada Republike Hrvatske je, na prijedlog Ministarstva nadležnog za regionalni razvoj, donijela Odluku o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti.

Postupak ocjenjivanja stupnja razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave provodi Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije na temelju indeksa razvijenosti prema sljedećim pokazateljima:

- stope nezaposlenosti
- dohotku po stanovniku
- proračunskih prihoda jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave po stanovniku
- općem kretanju stanovništva
- stopi obrazovanosti
- indeksu starenja.

Ovom Odlukom su županije razvrstane u 4 skupine:

- I. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj polovini ispodprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave
- II. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u prvoj polovini ispodprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave
- III. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj polovini iznadprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave
- IV. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u prvoj polovini iznadprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave.

Prema ovoj klasifikaciji Sisačko-moslavačka županija je svrstana u prvu skupinu, odnosno nalazi se u drugoj polovini ispodprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave.

U sljedećoj tablici prikazane su jedinice područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti.

Tablica 12: Stupanj razvijenosti jedinica područne (regionalne) samouprave

JEDINICE PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE	SKUPINA
Bjelovarsko – bilogorska županija	I
Brodsko – posavska županija	I
Ličko – senjska županija	I
Sisačko – moslavačka županija	I
Virovitičko – podravska županija	I
Vukovarsko – srijemska županija	I
Karlovačka županija	II
Koprivničko – križevačka županija	II
Krapinsko – zagorska županija	II
Osječko – baranjska županija	II
Požeško – slavonska županija	II
Šibensko – kninska županija	II
Međimurska županija	III
Splitsko – dalmatinska županija	III
Varaždinska županija	III
Zadarska županija	III
Dubrovačko – neretvanska županija	IV
Grad Zagreb	IV
Istarska županija	IV
Primorsko – goranska županija	IV
Zagrebačka županija	IV

Izvor: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije

Jedinice lokalne samouprave razvrstane se prema indeksu razvijenosti u osam skupina:

- u I. skupinu razvrstane su jedinice lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u zadnjoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave
- u II. skupinu razvrstane su jedinice lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u trećoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave
- u III. skupinu razvrstane su jedinice lokalne samouprave koje se prema vrijednost indeksa nalaze u drugoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave
- u IV. skupinu razvrstane su jedinice lokalne samouprave koje se prema vrijednost indeksa nalaze u prvoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave
- u V. skupinu razvrstane su jedinice lokalne samouprave koje se prema vrijednost indeksa nalaze u zadnjoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave
- u VI. skupinu razvrstane su jedinice lokalne samouprave koje se prema vrijednost indeksa nalaze u trećoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave
- u VII. skupinu razvrstane su jedinice lokalne samouprave koje se prema vrijednost indeksa nalaze u drugoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave
- u VIII. skupinu razvrstane su jedinice lokalne samouprave koje se prema vrijednost indeksa nalaze u prvoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave

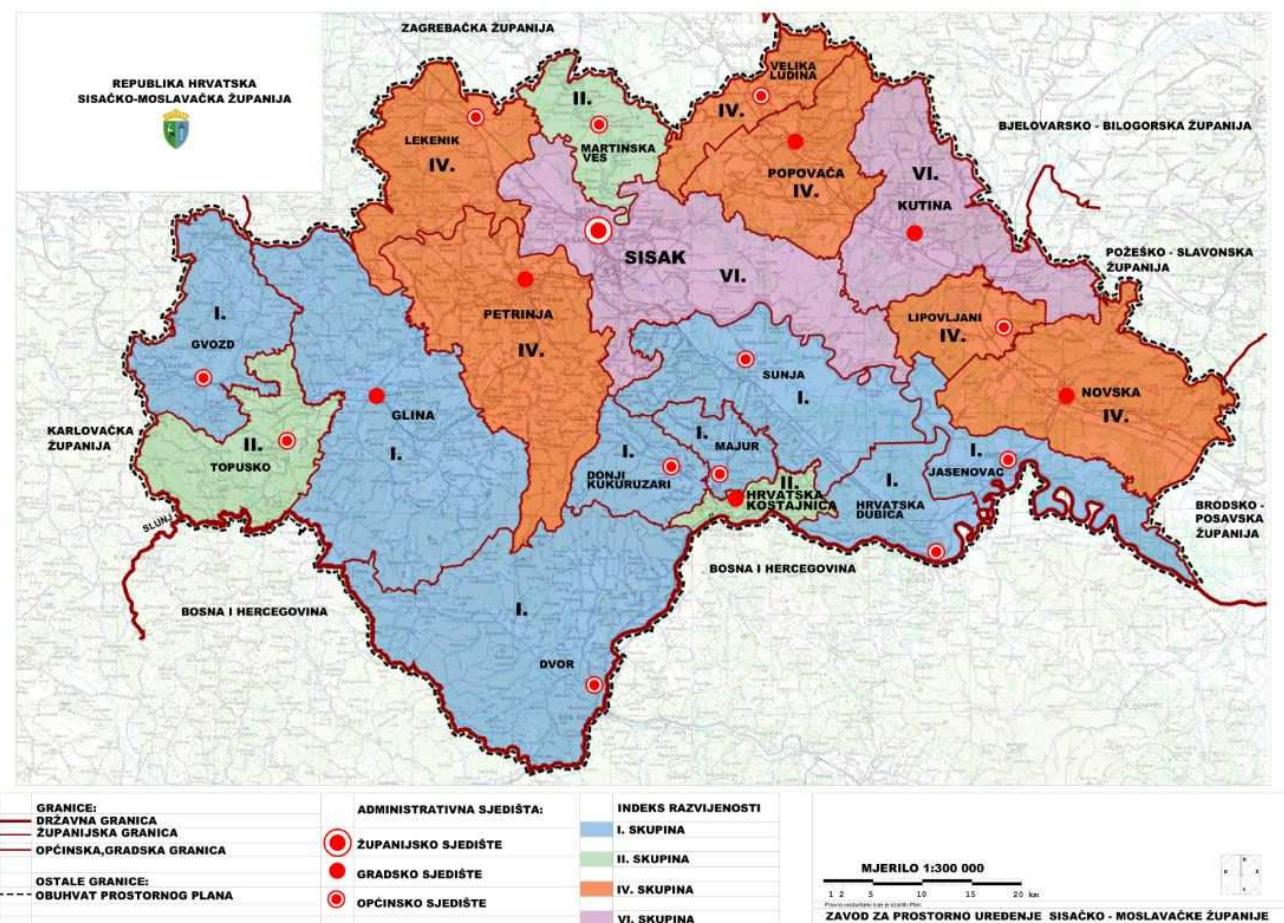
Slijedeća tablica prikazuje razvrstavanje jedinica lokalne samouprave u Sisačko-moslavačkoj županiji prema indeksu razvijenosti.

Tablica 13: Indeks razvijenosti jedinica lokalne samouprave

JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE	INDEKS RAZVIJENOSTI	SKUPINE
OPĆINA GVOZD	80,584	I
OPĆINA DONJI KUKURUZARI	83,110	I
OPĆINA DVOR	84,416	I
OPĆINA HRVATSKA DUBICA	87,636	I
OPĆINA SUNJA	88,286	I
OPĆINA MAJUR	88,447	I
GRAD GLINA	91,167	I
OPĆINA JASENOVAC	92,674	I
GRAD HRVATSKA KOSTAJNICA	94,130	II
OPĆINA MARTINSKA VES	94,195	II
OPĆINA TOPUSKO	94,870	II
OPĆINA VELIKA LUDINA	97,980	IV
GRAD NOVSKA	98,048	IV
GRAD PETRINJA	98,690	IV
OPĆINA LEKENIK	99,600	IV
OPĆINA LIPOVLJANI	99,681	IV
GRAD POPOVAČA	99,899	IV
GRAD KUTINA	102,717	VI
GRAD SISAK	102,913	VI

Izvor: Vlada Republike Hrvatske, Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave rema stupnju razvijenosti („Narodne novine“ br. 132/17.)

Slika 4: Indeks razvijenosti jedinica lokalne samouprave

Izvor: Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

Postupak ocjenjivanja razvijenosti provodi se svake 3 godine, a posljednji je proveden krajem 2017. godine, prema kojem na području Sisačko-moslavačke županije nije niti jedna jedinica lokalne samouprave svrstana u najrazvijenije skupine, skupinu VII i VIII.

Jedinice područne (regionalne) samouprave koje su razvrstane u I. ili II. skupinu i jedinice lokalne samouprave koje su razvrstane u I., II., III. ili IV. skupinu stječu status potpomognutog područja u Republici Hrvatskoj.

3.2. Gospodarske djelatnosti

Na području Županije glavne gospodarske djelatnosti su industrija, malo i srednje poduzetništvo, poljoprivreda i šumarstvo. Od industrijskih grana posebno je značajna energetika, naftna, petrokemijska i kemijska industrija, metaloprerađivačka industrija.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku 31. prosinca 2018. godine u Sisačko-moslavačkoj županiji bio je ukupno registriran 5.822 poslovni subjekt, od čega je samo njih 2.789 bilo aktivnih. Struktura poslovnih subjekata prikazana je u sljedećoj tablici:

Tablica 14: Struktura poslovnih subjekata 31.prosinca 2018.

POSLOVNI SUBJEKTI / PRAVNE OSOBE	REGISTRIRANE	AKTIVNE
Trgovačka društva	3.208	2.034
Zadruge	162	36
Ustanove, tijela, udruge i organizacije	2.452	719
UKUPNO :	5.822	2.789

Izvor:Državni zavod za statistiku - Priopćenja broj: 11.1.1/4. i 11.1.2/2.

Broj i struktura poslovnih subjekata prema aktivnosti i područjima NKD⁴-a sa stanjem 31. prosinca 2018. godine bila je sljedeća:

Tablica 15: Poslovni subjekti prema područjima djelatnosti

POSLOVNI SUBJEKTI PREMA PODRUČJIMA DJELATNOSTI	BROJ POSLOVNICH SUBJEKATA	
	REGISTRIRANO	AKTIVNO
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	260	138
Rudarstvo i vađenje mineralnih sirovina	11	8
Preradivačka industrija	559	363
Opskrba el. energijom, plinom, parom i klimat.	42	19
Opskrba vodom i gospodarenje otpadom i dr.	58	44
Građevinarstvo	419	238
Trgovina na veliko i malo, popravak mot. vozila	841	456
Prijevoz i skladištenje	141	88
Smještaj, priprema i usluživanje hrane	307	192
Informacije i komunikacije	123	87
Financijske djelatnosti i osiguranje	18	7
Poslovanje nekretninama	44	29
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	322	239
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	84	53
Javna uprava i obrana; socijalno osiguranje	174	34
Obrazovanje	104	90
Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	159	100
Umjetnost, zabava i rekreacija	597	161
Ostale uslužne djelatnosti	1.559	443
Ukupno	5.822	2.789

Izvor:Državni zavod za statistiku - Priopćenja broj: 11.1.1/4. i 11.1.2/2.

⁴ NKD – nacionalna klasifikacija djelatnosti

Poljoprivredna proizvodnja

Poljoprivreda koja je osnova za razvoj prehrambene industrije i koja još uvijek zapošljava veliki broj stanovništva. Županije prvenstveno se oslanja na poljoprivredno zemljište kao osnovni resurs. Prema podacima Državne geodetske uprave, područnog ureda u Sisku, koji su korišteni za izradu Poljoprivredne razvojne strategije Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2007. do 2013. godine na području Sisačko-moslavačke županije ima 236.883 ha poljoprivrednog zemljišta, što iznosi oko 53 % površine Županije, obradivo je 188.455 ha zemljišta, a koristi se tek oko 36,5 %.

Tablica 16: Struktura korištenja poljoprivrednog zemljišta

UKUPNO	ORANICE	VOĆNJACI	VINOGRADI	LIVADE	PAŠNJACI
ha	ha	ha	ha	ha	ha
236.883	129.092	5.135	1.518	54.854	46.284

Izvor: Državna geodetska uprava, područni ured za katastar Sisak

Od ukupnih površina poljoprivrednog zemljišta u privatnom vlasništvu se nalazi 197.103 ha ili 83,21 %, a u državnom vlasništvu 39.780 ha ili 16,97 % površina.

U strukturi poljoprivredne proizvodnje nalazimo nekoliko tipova poljoprivrednih gospodarstava čiji je broj prikazan u sljedećoj tablici:

Tablica 17: Tip i broj poljoprivrednih gospodarstava

RED. BR0J	TIP GOSPODARSTVA	BROJ GOSPODARSTVA		
		31. 12. 2016.	31.12.2017.	31.12.2018.
1.	OBJITELJSKO POLJOPRIVREDNO GOSPODARSTVO (OPG)	8.988	8.692	8.813
2.	OBRT	82	79	82
3.	OSTALI	1	4	4
3.	TRGOVAČKO DRUŠTVO	100	101	107
4.	ZADRUGA	14	22	22
	UKUPNO:	9.195	8.898	9.028

Izvor: Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

Sisačko-moslavačka županija za svako proračunsko razdoblje osigurava nepovratna finansijska sredstva za razvoj poljoprivrede. Potpore poljoprivrednicama na svom području, prema svojim mogućnostima, isplaćuju i pojedini gradovi i općine. Potporama se nastoji utjecati na brži, kvalitetniji i suvremeniji razvoj poljoprivrede na području Županije, odnosno na kvalitetniju poljoprivrednu proizvodnju i pružanju mogućnosti poljoprivrednicima za njihovo uključivanje u suvremene tokove u poljoprivredi.

Šumarstvo

Prema istim izvorima, na području Sisačko-moslavačke županije ima 183.934 ha šuma, što iznosi oko 40 % površine Županije. Prema podacima Hrvatskih šuma i Šumarske savjetodavne službe taj podatak je nešto veći i iznosi 196.005 ha. Razlika je u vremenu objave podataka, a vjerojatnost veće površine šuma je velika jer je značajan dio poljoprivrednog zemljišta neobrađivanjem pretvoren u šumsko zemljište. Privatnih šuma ima oko 55.000 ha ili 23 %, a državnih oko 141.005 ha ili 77 %.

Državnim šumama upravlja državna tvrtka „Hrvatske šume“ d.o.o preko svojih podružnica. Na području Sisačko-moslavačke županije djeluju sljedeće podružnice:

- Nova Gradiška sa šumarijama Jasenovac i Novska
- Zagreb sa šumarijama: Kutina, Lipovljani i Popovača
- Karlovac sa šumarijama Gvozd i Topusko
- Sisak sa šumarijama: Dvor, Glina, Hrvatska Dubica, Kostajnica, Lekenik, Petrinja, Rujevac, Sisak i Sunja.

Na šumarstvo se nadovezuje drvno prerađivačka industrija koja još uvijek, s obzirom na prirodne potencijale Županije, nema zadovoljavajući udio u gospodarstvu Županije.

Lovstvo

Na području Sisačko-moslavačke županije nalaze se 28 državnih lovišta ukupne površine 187.023 ha koja su u nadležnosti Ministarstva poljoprivrede i 38 zajedničkih lovišta ukupne površine 245.044 ha koja su u nadležnosti Županije. Upravne i stručne poslove iz područja lovstva na nivou Županije obavlja Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu i ruralni razvoj. Sisačko-moslavačka županija prepoznala je značaj i mogućnosti „unapređenja gospodarske funkcije lovstva te zaštite i očuvanja biološke i ekološke ravnoteže prirodnih staništa divljači te valorizaciju ove gospodarske grane kroz turističku ponudu i njezin doprinos regionalnom gospodarstvu i ruralnom razvoju ovoga područja“⁵ te je Županijska skupština 2018. godine donijela Program razvoja lovstva na području Sisačko-moslavačke županije za 2018. – 2022. godinu.

Obrtništvo

Obrtništvo se razvija u području zanatstva, trgovine, ugostiteljstva i prijevoza. Broj aktivnih obrta, prema podacima Hrvatske obrtničke komore⁶ za lipanj 2018. godine, iznosio je 2.001 iz sljedećih područja:

- 216 proizvodno zanatstvo
- 852 uslužno zanatstvo,
- 242 ugostiteljstvo i turizam,
- 233 trgovina,
- 184 prijevoz osoba i stvari,
- 110 poljoprivreda i ribarstvo,
- 164 frizeri i kozmetičari.

Tablica 18: Broj aktivnih obrta

BROJ OBRTA	12/2015.	12/2016.	12/2017.	06/2018.
UKUPNO	1.996	1.952	1.943	2.001

Izvor: Hrvatska obrtnička komora

Broj zaposlenih u ovoj gospodarskoj grani prikazan je u sljedećoj tablici:

Tablica 19: Vlasnici/ortaci i zaposleni radnici u obrtništvu prema spolu

ŽENE			MUŠKARCI			UKUPNO			UDIO	
Vlasnica /ortak	radnici	ukupno	vlasnik /ortak	radnik	ukupno	vlasnici /ortaci	radnici	ukupno	vlasnici /ortaci	radnici
689	1.585	2.274	1.363	1.667	3.030	2.052	3.252	5.304	38,7	61,3

Izvor: Hrvatska obrtnička komora – Statističke informacije

Poduzetničke zone

Kako bi se stvorili preduvjeti za poticanje osnivanja novih tvrtki, podržao početni razvoj i tekuća poslovanja postojećih gospodarskih subjekata te time omogućilo otvaranje novih radnih mesta Sisačko-moslavačka županija provodi niz projekata poticanja razvoja malog i srednjeg poduzetništva od kreditiranja poduzetnika, informiranja i edukacije, savjetovanja, poticanje

⁵ Izvor:Program razvoja lovstva na području Sisačko-moslavačke županije za 2018. – 2022. godinu.

⁶ Izvor:Statističke informacije, lipanj 2018., Hrvatska obrtnička komora

poduzetnika početnika i poticanje razvoja i izgradnje poduzetničkih zona. Na nivou Države donijet je Zakon o unapređenju poduzetničke infrastrukture kojim je utvrđen status poduzetničkih zona, a na nivou Županije je donesen Program razvoja poduzetničkih zona na području Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2015. – 2020. godine.

Svi gradovi i općine u Sisačko-moslavačkoj županiji planiraju poduzetničke zone na svome području. Osnivači uređuju zone komunalnom, energetskom, prometnom i komunikacijskom infrastrukturom uz finansijsku podršku Županije, Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta, Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije. Ukupno je planirano 47 poslovnih zona čije su površine definirane prostornim planovima i odlukama o osnivanju, a planirane površine iznose 1.203,60 ha.

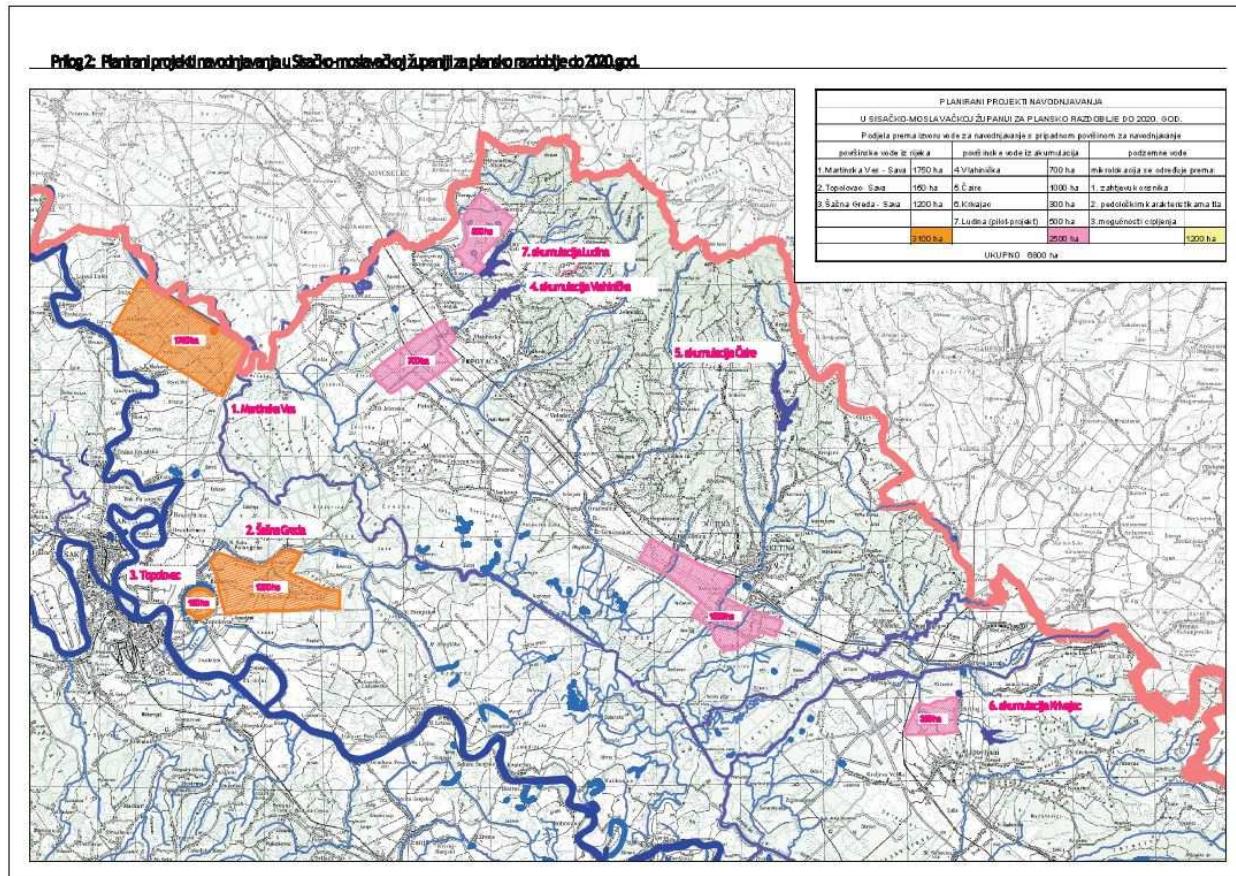
Kako bi potaknule otvaranje poslovnih pogona u poduzetničkim zonama, jedinice lokalne samouprave odobravaju, za nove investicije, određene pogodnosti poduzetnicima u obliku oslobađanja ili umanjenja plaćanja komunalnih doprinosa i naknada.

Sisačko-moslavačka županija je osnovala razvojnu agenciju pod nazivom SIMORA d.o.o. s ciljem poticanja regionalnog i lokalnog gospodarskog razvoja koja pomaže poduzetnicima sa područja Županije u pripremi i izradi razvojnih programa i koordinaciji aktivnosti na povlačenju novčanih sredstva iz fondova Europske unije, državnog proračuna i ostalih izvora. Razvojne agencije osnovali su i veći gradovi u Županiji: Grad Kutina agenciju MRAV, Grad Novska NORU i Grad Petrinja PETRU.

Vodni potencijal

Značajni vodni potencijal u Sisačko-moslavačkoj županiji koji se ogleda kroz sliv rijeke Save i njениh pritoka, osim riječnog prometa, može se i treba iskoristiti za povećanje i stabilnost proizvodnje poljoprivrednih kultura.

Slika 5: Karta navodnjavanja do 2020. godine

Planom navodnjavanja Sisačko-moslavačke županije⁷ predviđena je mogućnost izgradnje 64 akumulacije na brdskim vodotocima, za navodnjavanje poljoprivrednih površina. Istim planom je predviđeno do 2020. godine izgraditi sustave za navodnjavanje na 6.800 ha poljoprivrednog zemljišta i to: 3.100 ha iz rijeke Save, 2.500 ha iz akumulacija i 1.200 ha iz podzemnih voda. Planirani zahvati su na osnovu Plana navodnjavanja uvršteni u Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije.

Strateškom studijom utjecaja na okoliš kod II. Izmjena i dopuna prostornog plana Sisačko-moslavačke županije predloženo je da su neke akumulacije ne uvrste u Prostorni plan SMŽ, jer je procijenjeno da mogu imati potencijalno neprihvatljiv negativni utjecaj na okoliš/prirodu. S obzirom da s tim nisu bile suglasne Hrvatske vode, predmetne akumulacije su ipak uvrštene u Plan te će se o njihovoj opravdanosti odlučiti kroz izradu detaljnijih stručnih studija i analiza.

Turizam

Turizam Sisačko-moslavačke županije temelji se na bogatstvu prirodne baštine, očuvanom prostoru i krajobraznoj raznolikosti, raznolikom biljnom i životinjskom svijetu, bogatoj kulturnoj baštini, tradicionalnom graditeljstvu, stočarstvu, vinogradarstvu i vinarstvu te kulinarstvu i kulturnim manifestacijama. Na osnovi postojećih resursa razvijeni su i posebni oblici turizma kao što su: zdravstveni, seoski, kulturni, cikloturizam, gastrorizam, eko turizam te lovni turizam.

Turizam je gospodarska grana koja svojim razvojem doprinosi razvoju i drugih djelatnosti kao što su poljoprivreda, trgovina i ugostiteljstvo te na taj način pomaže zadržavanju stanovništva na ruralnim područjima.

Županija je kroz strateški dokument Razvojne strategije Sisačko-moslavačke županije i kroz Operativni plan poticanja malog gospodarstva, turizma, infrastrukture i komunalnih djelatnosti, dala naglasak na razvoj turizma. Mjere razvoja utvrđene su i Strategijom razvoja turizma Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2014. – 2020.⁸

Godine 2017. izrađen je i Operativni plan razvoja cikloturizma na području Sisačko-moslavačke županije do 2020. godine.

Nosioci programa razvoja, kroz pružanje informacija, promociju, organizaciju i pružanje potpore i poticaja su Turistička zajednica Sisačko-moslavačke županije i turističke organizacije gradova i općina te Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu i ruralni razvoj Sisačko-moslavačke županije. Značajnu ulogu imaju i Javna ustanova Park prirode Lonjsko polje te Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Sisačko-moslavačke županije.

Tablica 20: Turističke organizacije u Sisačko-moslavačkoj županiji

GRAD/OPĆINA	NAZIV TURISTIČKE ORGANIZACIJE
1. GRAD GLINA	Turistička zajednica
2. GRAD HRVATSKA KOSTAJNICA	Turistička zajednica
3. GRAD KUTINA	Turistička zajednica
4. GRAD NOVSKA	Turistička zajednica
5. GRAD PETRINJA	Turistička zajednica
6. GRAD POPOVAČA	Turistička zajednica
7. GRAD SISAK	Turistička zajednica
8. OPĆINA DONJI KUKURUZARI	-

⁷ Plan navodnjavanja Sisačko-moslavačke županije - provedba Nacionalnog plana navodnjavanja Republike Hrvatske (NAPNAV), izrađivač IGH Zagreb, lipanj 2008.

⁸ Strategija razvoja turizma Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2014. – 2020, Razvojna agencija Sisačko-moslavačke županije SIMORA d.o.o., 2014.

9.	OPĆINA DVOR	-
10.	OPĆINA GVOZD	-
11.	OPĆINA HRVATSKA DUBICA	-
12.	OPĆINA JASENOVAC	Turistička zajednica
13.	OPĆINA LEKENIK	Turistička zajednica
14.	OPĆINA LIPOVLJANI	Turistička zajednica
15.	OPĆINA MAJUR	-
16.	OPĆINA MARTINSKA VES	-
17.	OPĆINA SUNJA	Turistička udruga „Sunja“
18.	OPĆINA TOPUSKO	Turistička zajednica
19.	OPĆINA VELIKA LUDINA	-

Izvor: Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

Općine Hrvatska Dubica, Dvor, Majur i Sunja pokrenule su inicijativu o osnivanju turističke zajednice na njihovom području.

Mineralne sirovine

Jedna od značajnijih gospodarskih djelatnosti Županije je istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina. Na područjima gradova Kutine, Novske i Popovače te općinama Lipovljani, Velika Ludina i Martinska Ves eksploracija se nafta i plin. Na brdskim područjima Županije eksploriraju se ciglarska, keramička, vatrostalna i bentonitna glina, kremeni pjesak i tehničko - građevni kamen. Također postoji mogućnost eksploracije šljunka i pjeska iz nizinskih rijeka. Rudarsko geološkom studijom⁹, koju je 2016. godine dala izraditi Sisačko-moslavačka županija za svoje područje, utvrđene su zнатне količine geotermalne vode koja se, pored već poznatog nalazišta u Topuskom, nalaze i na području Siska i Petrinje. Daljnje istraživanje će odrediti količine, točne lokacije i odgovarajući vid eksploracije.

Zaposlenost

Broj zaposlenih, prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje o broju osiguranika u pojedinim područjima osiguranja u promatranom razdoblju, je sljedeći:

Tablica 21: Broj zaposlenih osoba po područjima osiguranja

GODINA	RADNICI KOD PRAVNIH OSOBA	RADNICI KOD PRIVATNIH OSOBA	OBRTNICI	POLJOPRIVREDNICI	SAMOSTALNE PROFES. DJELATNOSTI	PRODUŽENO I OSTALO OSIGURANJE	UKUPNO
12/2015.	31.456	3.314	1.546	881	364	181	37.742
12/2016.	31.234	3.461	1.515	783	365	159	37.517
12/2017.	32.497	3.462	1.480	804	346	140	38.729
12/2018.	33.985	3.447	1.579	820	313	112	40.256

Izvor: Državni zavod za mirovinsko osiguranje

Nezaposlene osobe

Tablica 22: Broj nezaposlenih osoba po godinama

GODINA	PROSJEČAN BROJ NEZAPOSENHIH OSOBA		
	ŽENE	MUŠKARCI	UKUPNO
2015.	9.962	8.299	18.261
2016.	8.924	7.127	16.051
2017.	7.729	5.701	13.431
2018.	6.148	4.381	10.528

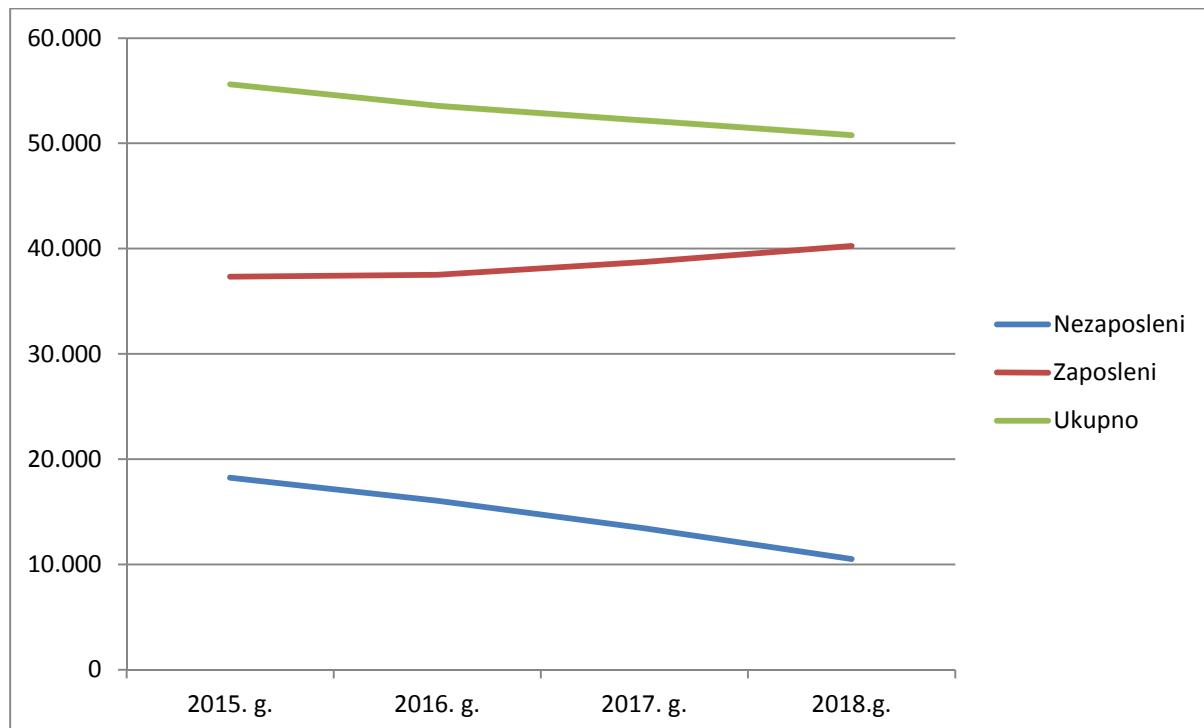
Izvor: Državni zavod za zapošljavanje

⁹ Rudarsko - geološka studija Sisačko-moslavačke županije, Hrvatski geološki institut - Zavod za mineralne sirovine, Zagreb 2016.

Iz podataka je vidljivo da se broj zaposlenih osoba povećava, a istovremeno se broj nezaposlenih osoba smanjuje, što znači da se mijenja struktura u pozitivnom smjeru i da nezaposlene osobe sve više mogu pronaći posao i na području Sisačko-moslavačke županije. Ipak još je uvijek veliki broj nezaposlenih osoba u odnosu na zaposlene, odnosno u odnosu na radno sposobne osobe.

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine broj radno sposobnih osoba, između 15 i 64 godine, je iznosio 113.750. Iz prikazanih podataka krajem 2018. godine zbroj zaposlenih i nezaposlenih osoba iznosio je 50.784. Iako je znatna vremenska razlika u objavi podataka (popis stanovništva 2011. godine i podaci o zaposlenosti i nezaposlenosti iz 2018. godine) vidi se značajna razlika između tih podataka, što ukazuje na to da je veliki dio radno sposobnog stanovništva u školskom sustavu ili van evidencije.

Grafikon 4: Zaposleni i nezaposleni

Izvor: Državni zavod za zapošljavanje i Državni zavod za mirovinsko osiguranje

4. OPREMLJENOST PROSTORA INFRASTRUKTUROM OD ZNAČAJA ZA ŽUPANIJU

4.1. Prometna infrastruktura

Izgrađena infrastruktura je uvjet funkcionalnog korištenja prostora. Razvijena prometna struktura omogućava mobilnost ljudi i roba, smanjuje prometnu izoliranost i omogućava ravnomjerniji razvoj. Podaci o prometnoj infrastrukturi ukazuju na razinu prometne povezanosti kako unutar samog područja Županije, tako i šire.

4.1.1. Cestovni promet

Sisačko-moslavačka županija se nalazi na Panoeuropskom prometnom koridoru X transeuropske prometne mreže (TEN-T) kojim prolazi autocesta A3 Bregana – Zagreb – Lipovac. Ostale prometnice su državnog, regionalnog i lokalnog značaja, a razvrstane su prema Odluci o razvrstavanju javnih cesta („Narodne novine“ broj 103/18.). Duljine pojedinih vrsta cesta koje prolaze područjem Sisačko-moslavačke županije su sljedeće:

Tablica 23: Udio pojedinih vrsta cesta i cestovna gustoća

VRSTA CESTA	DULJINA (KM)	UDIO %	CESTOVNA GUSTOĆA KM/KM ²
AUTOCESTE	73,7	4,61	0,016
DRŽAVNE CESTE	451,3	28,21	0,101
ŽUPANIJSKE CESTE	629,6	39,35	0,141
LOKALNE CESTE	445,3	27,83	0,100
UKUPNO:	1.599,9	100,00	0,358

Izvor: Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

4.1.2. Željeznički promet

Željeznički promet također prolazi X. europskim koridorom koji spaja Zapadnu i Srednju Europu s Jugoistočnom Europom. Tim koridorom prolaze međunarodne željezničke pruge M 103 Dugo Selo – Novska, kao sjeverni i M 104 Zagreb – Sisak – Novska, kao južni krak istog koridora. Od željezničke pruge M 104 u mjestu Sunja odvaja se regionalna pruga koja preko unskog koridora i Bosne i Hercegovine spaja Središnju Hrvatsku i Srednju Dalmaciju. Lokalna pruga Sisak Caprag – Petrinja – Karlovac, koja je već duži period van upotrebe je demontirana od Petrinje prema Karlovcu i nije u planu obnove Hrvatskih željeznica.

Tablica 24: Udio pojedinih vrsta i gustoća željezničkih pruga

VRSTA PRUGA	DULJINA (KM)	UDIO %	GUSTOĆA ŽELJEZNIČKIH PRUGA KM/KM ²
MEĐUNARODNA	155,5	81,20	0,034
REGIONALNA	20,5	10,71	0,005
LOKALNA	15,5	8,09	0,004
UKUPNO:	191,5	100,00	0,043

Izvor: Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

Strategijom i Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske, Strategijom prometnog razvitka Republike Hrvatske i Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije planirana je trasa brze transeuropske pruge Sisak - Kutina koja bi prolazila kroz park prirode Lonjsko polje, a priključila bi se na postojeću međunarodnu prugu M 103. Ova pruga bi bila dvokolosječna, velike propusne moći i brzine vlakova do 250 km/sat.

4.1.3. Riječni promet

Riječni promet je, u odnosu na druge vrste prijevoza na kopnu jeftiniji, ekološki prihvatljiviji i sigurniji naročito u prijevozu rasutog tereta. Ulazak Republike Hrvatske u Europsku uniju i gospodarsko i političko približavanje zemalja jugoistočne Europe Europskoj uniji, stvaraju prepostavke za povećanje razmjena roba. Republika Hrvatska na međunarodnoj, a Sisačko-moslavačka županija na regionalnoj razini, su po svojim resursima značajni čimbenici europskog prometnog sustava. Grad Sisak je važno čvorište riječnog prometa u Hrvatskoj.

Prema Pravilniku o razvrstavanju i otvaranju vodnih putova na unutarnjim vodama¹⁰ plovne putove u Sisačko-moslavačkoj županiji čine rijeka Sava od ušća Velikog Struga do Galdova u duljini od cca 119 rkm klasificiran kao međunarodni plovni put III. klase, rijeka Kupa od ušća u rijeku Savu do ušća rijeke Odre u duljini cca 5 km klasificiran kao međunarodni plovni put I. klase i rijeka Una od ušća u rijeku Savu uzvodno do mjesta Tanac u duljini od 4 km klasificiran kao međunarodni plovni put II. klase, a od mjesta Tanac do Hrvatske Dubice u duljini od 11 km kao međunarodni plovni put I. klase.

¹⁰ Pravilnik o razvrstavanju i otvaranju vodnih putova na unutarnjim vodama („Narodne novine“ br. 77/11; 66/14. i 81/15.)

Plovni put rijeke Save od ušća Kupe do Rugvice klasificiran je kao državni plovni put II. Klase, a od Rugvice do Bregane kao državni plovni put I. klase. Plovni put rijeke Kupe od ušća rijeke Odre do Ozlja klasificiran je kao državni plovni put I. klase.

Luka Sisak otvorena je za javni promet i od državnog je značaja, a smještena je na tri lokacije: luka za prekrcaj nafte u Sisku nalazi se na rijeci Savi pored naselja Crnac, na lokaciji Galdovo na lijevoj obali Save se nalazi brodogradilišno pristanište, a u gradu Sisku na rijeci Kupi se nalazi javno putničko i komunalno pristanište. U Sisku se nalazi i sjedište jedinog hrvatskog riječnog prijevoznika tvrtke Dunavski Lloyd.

Riječni promet je uglavnom vezan uz sisačku rafineriju nafte, a u posljednje vrijeme se razvija putnički promet u turističke svrhe.

Slika 6: Sisak - rijeke Kupa i Sava

4.1.4. Zračni promet

Na području Županije postoji nekoliko malih sportskih i gospodarskih – poljoprivrednih uzletišta čija je izgradnja omogućena odredbama prostornih planova kao i izgradnja heliodroma u bolnicama u Sisku i Popovači.

4.1.5. Pošta i elektroničke komunikacije

Telekomunikacijski i poštanski promet u Sisačko-moslavačkoj županiji je uspostavljen putem javne komunikacije u nepokretnoj mreži, javne komunikacije u pokretnoj mreži, sustava radio komunikacija i sustava poštanskog prometa.

U Sisku i Kutini postoje tranzitno pristupne (TC/PC) telefonske centrale na koje su vezani UPS-ovi (udaljeni pretplatnički stupnjevi) s pripadajućim pristupnim mrežama.

Za pokretnu telekomunikacijsku mrežu, a prema podacima HAKOM-a iz travnja 2019. godine na dan 31.12.2018. godine na području Sisačko-moslavačke županije smještena je 167 bazna stanica koje se nalaze na 126 lokacija. To je povećanje u odnosu na 01.01.2015. godine za 36 baznih stanica. Od spomenutih lokacija 51 su antenska stupa u vlasništvu operatora javnih komunikacijskih mreža pokretnih komunikacija (VIP net, Tele 2 i HT), 10 je antenskih stupova ostalih infrastrukturnih operatora, 43 antenska prihvata su na postojećim objektima, a 24 antenska sustava se nalaze u zatvorenom prostoru.

Telekomunikacijske usluge na području Županije obavlja nekoliko operatera: Hrvatski telekom d.d., Vipnet d.o.o., OT-Optima Telekom d.d. i Tele 2.

Poštanska djelatnost u nadležnosti je Središta pošta Sisak koje pokriva 34 poštanska ureda s dostavnim područjem i 6 poštanskih ureda bez dostavnog područja.

4.2. Energetska infrastruktura

4.2.1. Opskrba električnom energijom

Opskrba električnom energijom temelji se na proizvodnim, prijenosnim i distributivnim sustavima. Proizvodni sustavi električne energije u Sisačko-moslavačkoj županiji su Termoelektrana Sisak te industrijske elektrane Petrokemije Kutina i Rafinerije Sisak.

Prijenosni sustavi međunarodnog i državnog značaja sastoje se od postojećih dalekovoda:

- DV 400 kV Tumbri – Ernestinovo
- DV 220 kV Mraclin – TE Sisak
- DV 220 kV TE Sisak – Međurić
- DV 220 kV Mraclin – Jajce (BiH)
- DV 220 kV Međurić – Prijedor.

Distribuciju električne energije na području Sisačko-moslavačke županije vrši HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o. Elektre Sisak i Elektre d.o.o. Križ.

Prema podacima distributera na području Sisačko-moslavačke županije postoje sljedeći elektroenergetski objekti:

HEP ODS d.o.o. Elektra Križ:

- trafostanica TS 110/20/10 ..... 1 kom
- trafostanica TS 110/35 ..... 1 kom
- trafostanica TS 35/10 ..... 5 kom
- trafostanica TS 10/0,4 ..... 496 kom

Tablica 25: Duljina dalekovoda Elektre Križ

NAPONSKA RAZINA DALEKOVOUDA (kV) - ZRAČNO	DULJINA km	NAPONSKA RAZINA DALEKOVOUDA (kV) - PODZEMNO	DULJINA km
Dalekovod 35 kV	76,04	Dalekovod 35 kV	4,14
Dalekovod 10 kV	434,03	Dalekovod 10 kV	123,67

Izvor: HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o. Zagreb, Distribucijsko područje Elektre Križ.

HEP ODS d.o.o. Elektra Sisak:

- trafostanica TS 110/x kV ..... 5 kom
- trafostanica TS 35/x kV ..... 3 kom
- rasklopne stanice 20 Kv ..... 3 kom
- trafostanica TS 10 (20)/x kV ..... 1.049 kom
- podzemni SN kabeli ..... 367,5 km
- nadzemni SN vodovi i kabeli ..... 1.262,1 km
- Niskonaponska mreža ..... 2.769 km

4.2.2. Opskrba plinom

Sustav plinoopskrbe sastoji se od magistralnih plinovoda, mjerno reduksijskih stanica (MRS) i lokalnih plinovoda. Magistralnim plinovodima upravlja Plinacro d.o.o. Zagreb, a lokalnim plinovodima lokalna distributivna poduzeća. Na području Sisačko-moslavačke županije Plinacro d.o.o. Zagreb ima ukupno 270,02 km plinovoda raznih promjera i tlačnih opterećenja te 15 mjerno reduksijskih stanica.

Sjeverni i sjeveroistočni dio Županije, koji je bolje pokriven plinskom mrežom, snabdijeva se plinom iz magistralnih plinovoda Ivanić-Grad – Kutina – Novska i Kozarac – Sisak. Posavski i podravski plinoopskrbni sustavi spojeni su plinovodom Kutina – Garešnica – Virovitica.

Na području Općine Velika Ludina nalazi se podzemno skladište plina „Okoli“ radne zapremine oko 350.000 m³ s planom povećanja kapaciteta na 500.000 m³.

4.2.3. Opskrba naftom

Na području Sisačko-moslavačke županije svoje skladišne i transportne kapacitete imaju Jadranski naftovod d.d. (JANAF) i INA Industrija nafte d.d.

Skladišni kapaciteti JANAF-a u Sisku iznose 400.000 m³ nafte, a duljina naftovoda 155,41 km. Duljina Jadranskog naftovoda na području Sisačko-moslavačke županije prikazana je u sljedećoj tablici.

Tablica 26: Naftovodi JANAF-a d.d.

NAZIV - TRASA	DULJINA (km)
OMIŠALJ – SISAK	56,17
SISAK - GOLA	27,35
SISAK – SLAVONSKI BROD	71,89
UKUPNO:	155,41

Izvor: JANAF d.d. Zagreb, Sektor razvoja i investicija

Duljina naftovoda INE Industrije nafte d.d. na području Sisačko-moslavačke županije prikazana je u tablici broj 28:

Tablica 27: Naftovodi INE Industrije nafte d.d.

NAZIV NAFTOVODA	DULJINA (km)
PRIKLJUČNI	238,94
MJERNI	23,66
ZBIRNI	28,07
TLAČNI	43,98
MAGISTRALNI	66,92
UKUPNO:	401,57

Izvor: INA d.d. Zagreb, Istraživanje i proizvodnja nafte i plina

4.3. Opskrba pitkom vodom i odvodnja otpadnih voda

Vodoopskrba pitkom vodom na području Sisačko-moslavačke županije provodi se putem pet vodoopskrbnih sustava:

- „Moslavačka Posavina“ koji koristi vodocrpilišta „Ravnik“ i „Osekovo“
- „Petrinja – Sisak“ koji koristi vodocrpilišta „Križ“ i „Hrastovicu“ te vodozahvat „Novo Selište“ na Kupi
- „Glina – Gvozd – Topusko“ koji koristi vodocrpilišta „Prezdan“ i „Perna“
- „Hrvatska Kostajnica“ koji koristi vodocrpilište „Pašino vrelo“
- Vodoopskrbni sustav Općine Jasenovac sa zahvatom podzemnih voda.

Vodoopskrbu i odvodnju otpadnih voda provodi jedanaest komunalnih tvrtki u vlasništvu gradova i općina i to: Sisački vodovod d.o.o Sisak, Privreda d.o.o Petrinja, Vodovod Novska d.o.o Novska, Moslavina d.o.o Kutina, JP Komunalac d.o.o Hrvatska Kostajnica, Vodoopskrba d.o.o Hrvatska Dubica, Komunalno Topusko d.o.o Topusko, Komunalac Glina d.o.o Glina, Komunalac Dvor d.o.o Dvor, LIP-KOM d.o.o Lipovljani i JKP Jasenovačka voda d.o.o Jasenovac.

Od 453 naselja na području Županije samo njih oko 120 ima potpuno ili djelomično riješenu opskrbu pitkom vodom preko javnih vodoopskrbnih sustava. To su uglavnom veća naselja, dok se preostala naselja opskrbljuju vodom iz lokalnih vodovoda i dijelom iz pojedinačnih izvora, zdenaca i cisterni, čiju kvalitetu nije moguće sustavno kontrolirati. Opskrba pitkom vodom je prioritet od komunalnih djelatnosti, pa gotovo sve jedinice lokalne samouprave imaju u izgradnji ili pripremi projekte za tu namjenu.

Tablica 28: Komunalna infrastruktura

KOMUNALNO PODUZEĆE	DULJINA VODOOPS. MREŽE (km)	BROJ PRIKLJUČAKA		POTROŠNJA PITKE VODE m ³ /st/god.	DULJINA KANALIZ. MREŽE(km)	UREĐAJ ZA PROČIŠĆAVANJE	
		GRAĐANI	PRIVR.			broj	ES
SISAČKI VODOVOD	508	13.709	491	54	148	1	60.000
MOSLAVINA KUTINA	384	10.206	852	31	122	1	40.000
VODOVOD NOVSKA	123	3.166	230	38	49,5	2	13.700
VODOOPSKRBA I ODVODNJA TOPUSKO	217	2.443	137	27	17,6	-	-
VODOOPSKRBA H. DUBICA	90	767	-	31	10	-	-
LIP – KOM LIPOVLJANI	40	516	25	21	27	-	-

Izvor: Podaci komunalnih poduzeća

U prethodnoj tablici prikazani su podaci komunalnih poduzeća o komunalnoj infrastrukturi i potrošnji za područje svog djelovanja. Napominjemo da su uređaji za pročišćavanje otpadnih voda u fazi planiranja ili izgradnje.

Ostala komunalna poduzeća: Komunalac Glina d.o.o; JKP Jasenovačka voda d.o.o; Komunalac d.o.o. Dvor, Komunalac d.o.o. Hrvatska Kostajnica i Privreda d.o.o. Petrinja nisu dostavila tražene podatke.

Sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda nije adekvatno pratio sustav vodoopskrbe. Samo 13 jedinica lokalne samouprave ima izgrađen djelomični sustav odvodnje otpadnih voda. Nijedno naselje u Sisačko-moslavačkoj županiji nema izgrađen cjeloviti sustav kanalizacije s pročišćavanjem otpadnih voda. Gradska područja i uži dijelovi urbanijih seoskih naselja te pojedine radne zone imaju izgrađen kanalizacijski sustav, uglavnom mješovitog tipa, bez

bioloških pročistača. Otpadne i oborinske vode direktno se odvode u rijeke. U ostalim naseljima otpadne vode iz domaćinstava se ispuštaju u septičke jame, a oborinske vode sa krovova, prometnih i drugih površina u grabe, odvodne kanale ili direktno, nepročišćene u recipijente.

4.4. Gospodarenje otpadom

Sustav gospodarenja otpadom temelji se na Zakonu o otpadu, Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, Strategiji i Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, Planu gospodarenja otpadom Sisačko-moslavačke županije te planovima gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave.

Za izvještajno razdoblje strateško – planski dokumenti za gospodarenje otpadom su Strategija gospodarenja otpadom republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 130/05.), Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2007. – 2015. („Narodne novine“ br. 85/07; 126/10; 31/11. i 46/15.) i Plan gospodarenja otpadom republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine („Narodne novine“ br. 03/17.).

Strategija je odredila strateške ciljeve: izbjegavanje nastajanja, smanjivanje količina otpada na mjestu nastanka, izgradnju infrastrukture za gospodarenje otpadom te sanaciju i zatvaranje ne uvjetnih odlagališta.

Plan gospodarenja otpadom donio je mjere za postizanje ciljeva iz Strategije. Uspostava cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, izgradnjom 13 regionalnih centara gospodarenja otpadom te zatvaranjem postojećih odlagališta. Ovaj Plan ne predviđa uspostavu Centra za gospodarenje otpadom na području Sisačko-moslavačke županije, već će se otpad odvoziti u susjedne županije: Karlovačku, Brodsko-posavsku i Zagrebačku ili Grad Zagreb.

Na području Sisačko-moslavačke županije sanirano je odlagalište neopasnog otpada „Rosulje“ u Hrvatskoj Kostajnici, a prema Odluci Ministarstva zaštite okoliša i energetike o redoslijedu i dinamici zatvaranja odlagališta („Narodne novine“ br. 03/19. i 17/19.) do 31.12.2018. godine trebaju se zatvoriti i odlagališta „Vladić jama“ u Hrvatskoj Dubici, „Barutana“ u Jasenovcu, „Ćore“ u Dvoru i „Blatuša“ u Gvozdu.

Uređena odlagališta neopasnog otpada „Gmajna“ u Glini, „Kurjakana“ u Novskoj i „Taborište“ u Petrinji nastaviti će raditi do popunjavanja kapaciteta, a odlagališta „Kutina“ i Goričica“ u Sisku nastavljaju s radom do otvaranja centra za gospodarenje otpadom. Nakon popunjavanja kapaciteta odlagališta „Kurjakana“, „Gmajna“ i „Taborište“ će nastaviti odlagati otpad na odlagališta u Kutini i Sisku.

Na području grada Kutine nalazi se odlagalište neopasnog proizvodnog otpada – fosfogipsa Petrokemije d.d. Kutina, a na području južne industrijske zone u Sisku, prema Županijskom prostornom planu, predviđa se obrada i odlagalište neopasnog proizvodnog otpada i lokacija za gospodarenje građevinskim otpadom.

Tablica 29. Planovi gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave

GRADOVI	ZA RAZDOBLJE	SLUŽBENO GLASILO
GLINA	2010. – 2018. 2018. – 2023.	Službeni glasnik SMŽ br. 04/10. Službeni vjesnik br. 24/18.
HRVATSKA KOSTAJNICA	2017. – 2022.	Službeni vjesnik br.16/17.
KUTINA	2017. – 2022.	Službene novine Grada Kutine br. 2/17
NOVSKA	2014. – 2020.	Službeni vjesnik br. 39/14.
PETRINJA	2017. – 2022.	Službeni vjesnik br. 15/17.
POPOVAČA	2013. – 2019. 2018. – 2022.	https://www.popovaca.hr Nacrt
SISAK	2017. – 2022.	SG SMŽ br.07/2017.

OPĆINE	ZA RAZDOBLJE	SLUŽBENO GLASILO
DONJI KUKURUZARI	2015. – 2021.	Službeni vjesnik br. 40/15
DVOR	2015. – 2021.	Službeni vjesnik br. 58/15
GVOZD	2018. - 2023.	Službeni vjesnik br. 25/18.
HRVATSKA DUBICA	2015. - 2020.	Službeni vjesnik br. 3/15. i 17/15.
JASENOVAC	2014. – 2020. 2018. - 2023.	Službeni vjesnik br. 56/14. Službeni vjesnik br. 20/18.
LEKENIK	2016. – 2022	Službeni vjesnik br. 62/16.
LIPOVLJANI	2015. – 2021.	Službeni vjesnik br. 63A/15.
MAJUR	2016. – 2022.	Službene novine Općine Majur br. 1/16.
MARTINSKA VES	2018. – 2023.	Službeni vjesnik br. 26A/18.
SUNJA	2017. – 2022.	Službeni vjesnik br. 46/17.
TOPUSKO	2014. – 2020. 2018. – 2023.	Službeni vjesnik br. 16/14. Nacrt
VELIKA LUDINA	2014. – 2020.	http://www.opcina-vludina.hr/

Izvor: Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

Prema Zakonu o otpadu jedinice lokalne samouprave imaju obvezu donošenja plana gospodarenja otpadom. Sve jedinice lokalne samouprave su poštovale ovu zakonsku obavezu, a popis planova prikazan je u prethodnoj tablici.

Na području Sisačko-moslavačke županije osnovano je jedanaest komunalnih poduzeća u vlasništvu jedinica lokalne samouprave koja sakupljaju i odvoze komunalni otpad.

5. ZAŠTITA I KORIŠTENJE DIJELOVA PROSTORA OD POSEBNOG ZNAČAJA

5.1. Zaštićene prirodne vrijednosti

Na području Sisačko-moslavačke županije, prema Zakonu o zaštiti prirode („Narodne novine“ br. 80/13; 15/18. i 14/19.) zaštićene su sljedeće prirodne vrijednosti:

Tablica 30: Zaštićene prirodne vrijednosti

RED. BROJ	LOKACIJA GRAD/OPĆINA	KATEGORIJA ZAŠTITE	REG. BROJ	NAZIV	POVRŠINA (ha)	RAZINA UPRAVLJANJA
1.	Jasenovac	Posebni rezervat - ornitološki	120	Krapje đol (u PP Lonjsko polje)	25,00	Državna
2.	Gvozd	Posebni rezervat - botanički	156	Cret Đon močvar u Blatuši	20,00	Županijska
3.	Petrinja	Spomenik parkovne arhitekture	578	Strossmayerovo šetalište	1,50	Županijska
4.	Gvozd, Topusko	Značajni krajobraz	598	Petrova gora - Biljeg	102,00	Županijska
5.	Sisak, Petrinja	Park - šuma	702	Kotar – Stari gaj	5.218,00	Županijska
6.	Sisak	Posebni rezervat - ornitološki	791	Rakita (u PP Lonjsko polje)	430,00	Državna
7.	Sunja	Posebni rezervat - ornitološki	792	Đol Dražiblato – Vražje blato	77,50	Županijska
8.	Sisak, Kutina, Novska V. Ludina, Popovača Lipovljani, Jasenovac	Park prirode	821	Lonjsko polje*	50.650,00 od toga u SMŽ 47.483,00	Državna

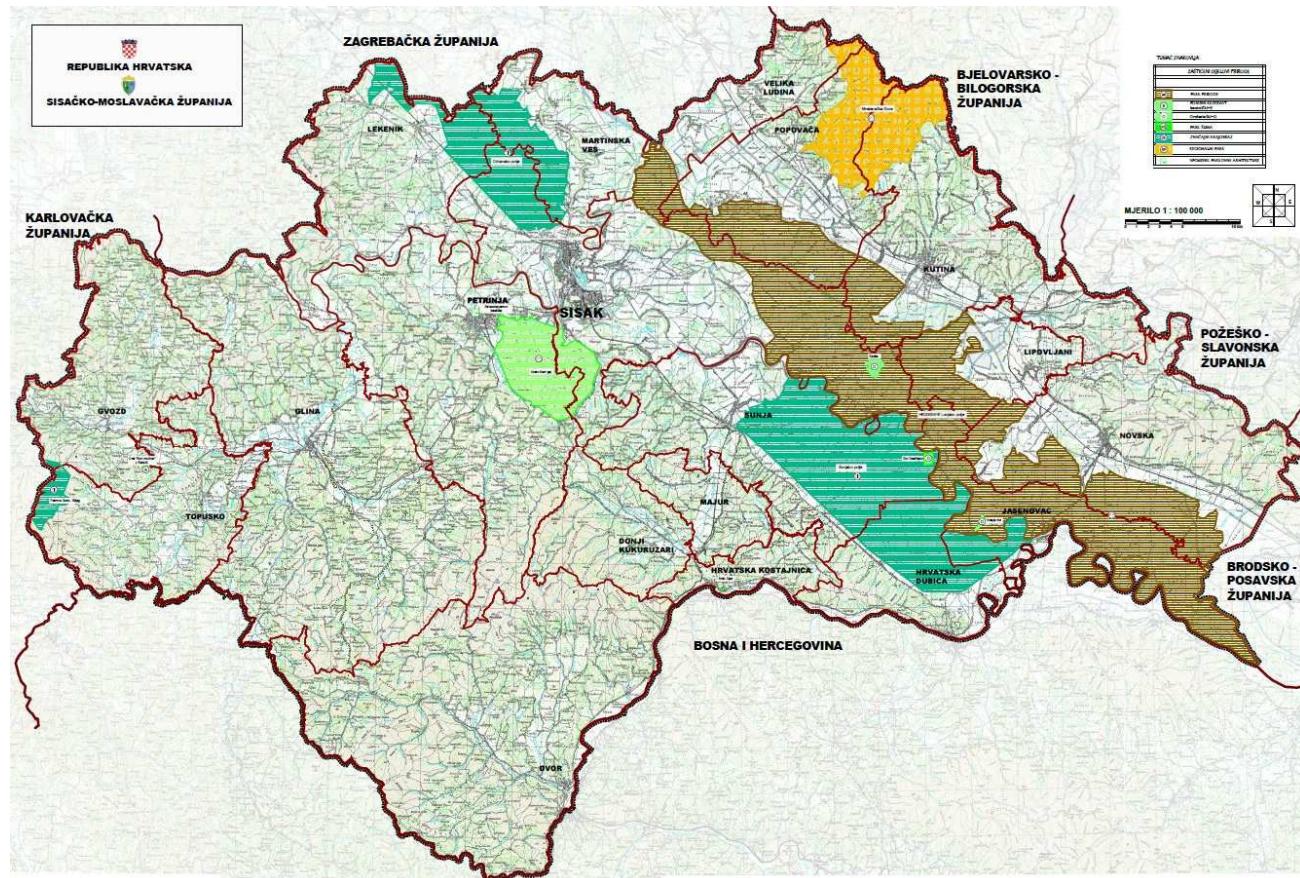
9.	Hrvat. Kostajnica	Park - šuma	902	Brdo Djed	27,77	Županijska
10.	Sisak, Lekenik, Martinska Ves	Značajni krajobraz	937	Odransko polje*	9.401,90	Županijska
11.	Kutina, Popovača, Velika Ludina	Regionalni park	467	Moslavačka gora	15.111,32 u SMŽ 8.199,94	Županijska
12.	Sunja	Znač. krajobraz	471	Sunjsko polje	20.279,43	Županijska

*Područja od međunarodne važnosti

Izvor: Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije, a prema studiji zaštite prirode Sisačko-moslavačke županije, koju je izradio Državni zavod za zaštitu prirode, evidentirane su i predložene za zaštitu sljedeće prirodne vrijednosti:

Slika 7: Zaštićene prirodne vrijednosti

Izvor: Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije ("Službeni glasnik SMŽ" broj: 04/01; 12/10. i 10/17.)

Tablica 31: Dijelovi prirode predloženi za zaštitu

RED BR.	KATEGORIJA ZAŠTITE	N A Z I V	POVRŠINA (ha)	GRAD/OPĆINA
1.	Regionalni park	Dolina rijeke Une*	3.939	Dvor, Jasenovac Hrvatska Kostajnica, Hrvatska Dubica
2.	Posebni rezervat - ornitološki	Ribnjaci Lipovljani*	1.940	Lipovljani
3.	Značajni krajobraz	Dolina rijeke Kupe	9.813	Gvozd, Lekenik Gлина, Petrinja, Sisak

4.	Značajni krajobraz	Zrinska gora	34.236	Dvor, Petrinja, Glina,D. Kukuruzari, Hrvatska Kostajnica
5.	Posebni rezervat šumske vegetacije	Čorkovača	858	Dvor
6.	Posebni rezervat šumske vegetacije	Vučjak	293	Petrinja
7.	Posebni rezervat šumske vegetacije	Petrinjčica	175	Petrinja
8.	Posebni rezervat šumske vegetacije	Šamarica	352	Petrinja
9.	Spomenik prirode	Izvori u Topuskom - livadna vrela	-	Topusko
10.	Spomenik prirode	Špilja Gradusa	-	Sunja
11.	Spomenik prirode	Špilja u Šušnjaru	-	Petrinja

*Područja od međunarodne važnosti

Izvor: Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

U sljedećoj tablici prikazani su dijelovi prirode lokalnog značaja koji su predloženi za zaštitu.

Tablica 32: Dijelovi prirode u prijedlogu zaštite lokalnog značaja

RED. BR:	KATEGORIJA ZAŠTITE	N A Z I V	POVRŠINA Ha	GRAD/ OPĆINA
1.	Značajni krajobraz	Stari grad Sisak	3	Sisak
2.	Značajni krajobraz	Lebrenica	15	Dvor
3.	Park – šuma	Viktorovac	7	Sisak
4.	Park – šuma	Šanac – Ciglenica	117	Kutina
5.	Park – šuma	Nikolino brdo	10	Topusko
6.	Park – šuma	Potok Novska	665	Novska
7.	Spomenik parkovne arhitekture	Park u središtu grada	-	Glina
8.	Spomenik parkovne arhitekture	Trg kralja Tomislava	-	Kutina
9.	Spomenik parkovne arhitekture	Park uz dvorac obitelji Erdody	-	Popovača
10.	Spomenik parkovne arhitekture	Park uz Šumariju	-	Popovača
11.	Spomenik parkovne arhitekture	Park Opatovina	-	Topusko

Izvor: Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

Proglašenjem prirodne vrijednosti zaštićenom ili privremeno zaštićenom zaštita se provodi na osnovi odluke o zaštiti, a do proglašenja zaštita se provodi prema Prostornim planovima uređenja općina i gradova, odnosno Županijskom prostornom planu.

Ekološka mreža

Zakonom o zaštiti prirode je propisana, a Uredbom Vlade Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 124/13. i 105/15.) je proglašena ekološka mreža Republike Hrvatske koja je ujedno i područje Nature 2000 tj. ekološka mreža Europske unije.

Ekološku mrežu čine područja očuvanja značajna za ptice - POP (područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja divljih vrsta ptica od interesa za Europsku uniju, kao i njihovih staništa, te područja značajna za očuvanje migratornih vrsta ptica, a osobito močvarna područja od međunarodne važnosti) i područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove - POVS (područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja drugih divljih vrsta i njihovih staništa, kao i prirodnih stanišnih tipova od interesa za Europsku uniju).

Tablica 33: Područja ekološke mreže

IDENTIFIKACIJSKI BROJ PODRUČJA	NAZIV PODRUČJA	PODRUČJE OČUVANJA	UKUPNA POVRSINA (ha)	POVRŠINA U SMŽ (ha)
HR 1000003	Turopolje	Za ptice – POP područja	19.999,01	11.884,00
HR 1000004	Donja Posavina		121.053,27	106.360,00
HR 1000010	Poilovlje s ribnjacima		13.541,14	462,00
HR 2000415	Odransko polje		13.736,58	9.520,00
HR 2000416	Lonjsko polje		51.126,05	47.868,00
HR 2000420	Sunjsko polje		19.571,20	19.571,20
HR 2000459	Petrinjčica		849,47	849,47
HR 2000463	Dolina Une		4.276,23	4.276,23
HR 2000465	Žutica		4.659,64	285,00
HR 2000642	Kupa		5.363,06	1.944,00
HR 2001001	Cret Blatuša		42,12	42,12
HR 2001193	Špilja kod Šušnjara		0,78	0,78
HR 2001216	Ilova		839,81	136,00
HR 2001311	Sava nizvodno od Hrušćice		13.157,31	4.107,00
HR 2001330	Pakra I Bijela		144,19	0,76
HR 2001331	Šaševa cret		22,34	22,34
HR 2001342	Područje oko spilje Gradusa		1.811,35	1.811,35
HR 2001356	Zrinska gora		30.772,03	30.772,03
HR 2001370	Područje oko Hrvatske Kostajnice		2.921,43	2.921,43
HR 2001387	Područje uz Maju i Brućinu		997,13	997,13

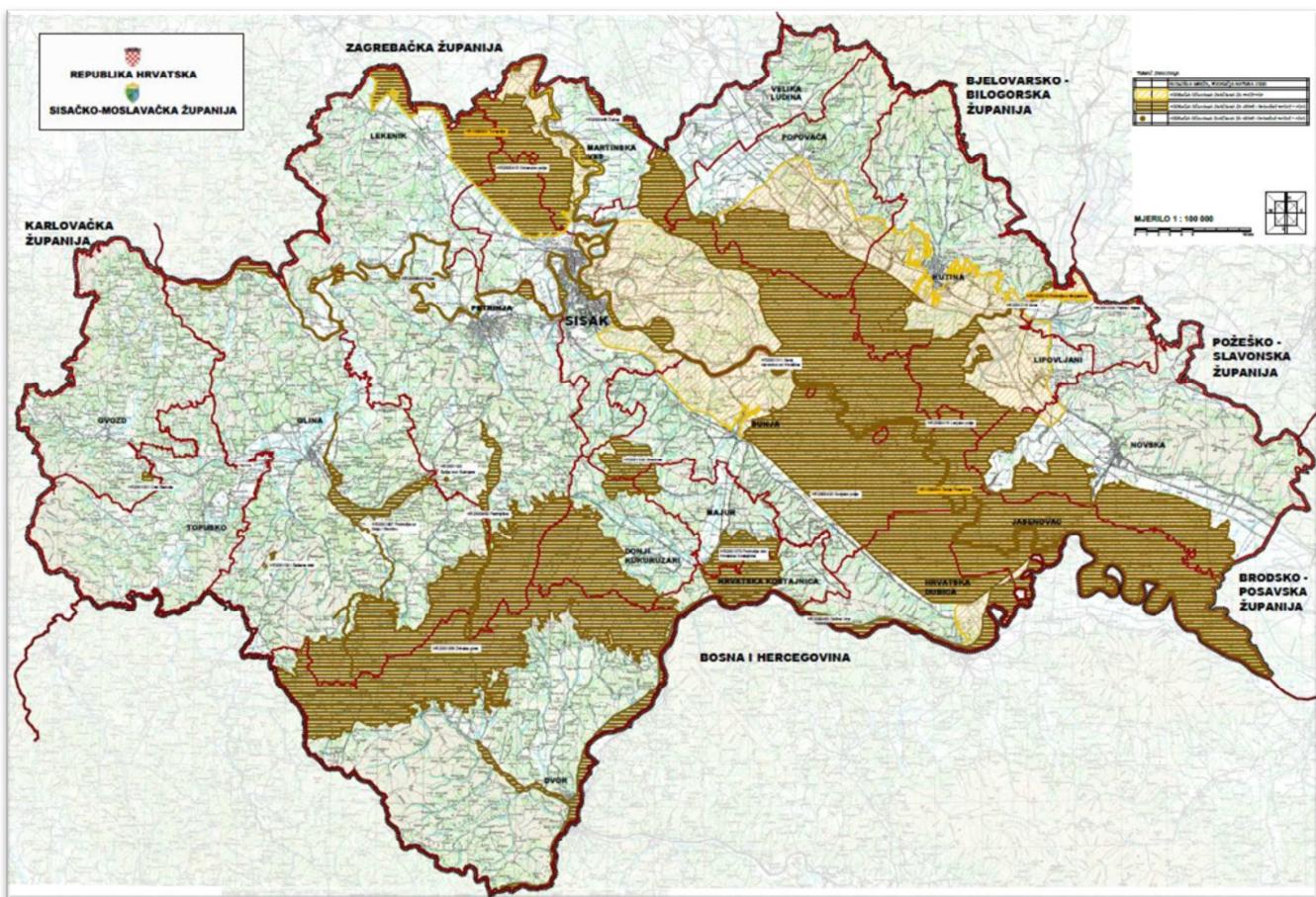
Izvor: Uredba o izmjeni Uredbe o ekološkoj mreži („Narodne novine“ br. 105/15.)
Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

Na području Sisačko-moslavačke županije zaštićenim prirodnim vrijednostima upravljaju dvije javne ustanove: Javna ustanova „Park prirode Lonjsko polje“ koja upravlja parkom prirode i Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Sisačko-moslavačke županije koja upravlja svim ostalim prirodnim vrijednostima.

Djelatnost javnih ustanova je: zaštita, održavanje i promicanje vrijednosti zaštićenih područja i drugih prirodnih vrijednosti.

Vlada Republike Hrvatske je 22. kolovoza 2019. godine donijela novu Uredbu o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine“ br. 80/19.). Uredba je donijeta van izvještajnog razdoblja te nije primijenjena u ovom Izvješću.

Slika 8: Ekološka mreža u Sisačko-moslavačkoj županiji

Izvor: Uredba o izmjeni Uredbe o ekološkoj mreži („Narodne novine“ br. 105/15.)
Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

5.2. Zaštita i očuvanje kulturnih dobara

Kulturna dobra u smislu Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara¹¹ jesu:

- pokretne i nepokretne stvari od umjetničkog, povijesnog, paleontološkog, arheološkog, antropološkog i znanstvenog značaja
- arheološka nalazišta i arheološke zone, krajolici i njihovi dijelovi koji svjedoče o čovjekovoj prisutnosti u prostoru, a imaju umjetničku, povijesnu i antropološku vrijednost
- nematerijalni oblici i pojave čovjekova duhovnog stvaralaštva u prošlosti kao i dokumentacija i bibliografska baština
- zgrade, odnosno prostori u kojima se trajno čuvaju ili izlažu kulturna dobra i dokumentacija o njima.

Svojstvo kulturnog dobra, na temelju stručnog vrednovanja, utvrđuje Ministarstvo kulture rješenjem.

Mjere zaštite i očuvanja zaštićenih kulturnih dobara utvrđene su rješenjem o zaštiti.

¹¹ Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (»Narodne novine«, br. 69/99; 151/03; 157/03; 87/09; 88/10; 61/11; 25/12; 136/12; 157/13; 152/14; 98/15; 44/17. li90/18.).

Za potrebe izrade Izvješća o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije, Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine - Konzervatorski odjel u Sisku, dostavio je Zavodu podatke o zaštićenim kulturnim dobrima koji su prikazani u sljedećoj tablici.

Tablica 34: Kulturna dobra

KULTURNO DOBRO	PREVENTIVNA ZAŠTITA	ZAŠTIĆENO	UKUPNO
NEMATERIJALNO	1	1	2
MATERIJALNO			
- nepokretno - pojedinačno - kulturno povijesna cjelina	24	214 19 4	238 19 4
- pokretno - muzejska građa			
UKUPNO:	25	237	263

Izvor: Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine - Konzervatorski odjel u Sisku

Na području Sisačko-moslavačke županije obnovljeno je 26 kulturnih dobara, dok ih se 29 smatra ugroženim.

U tijeku je revizija spomenika iz razdoblja NOB-a na području cijele Hrvatske pa tako i na području Sisačko-moslavačke županije.

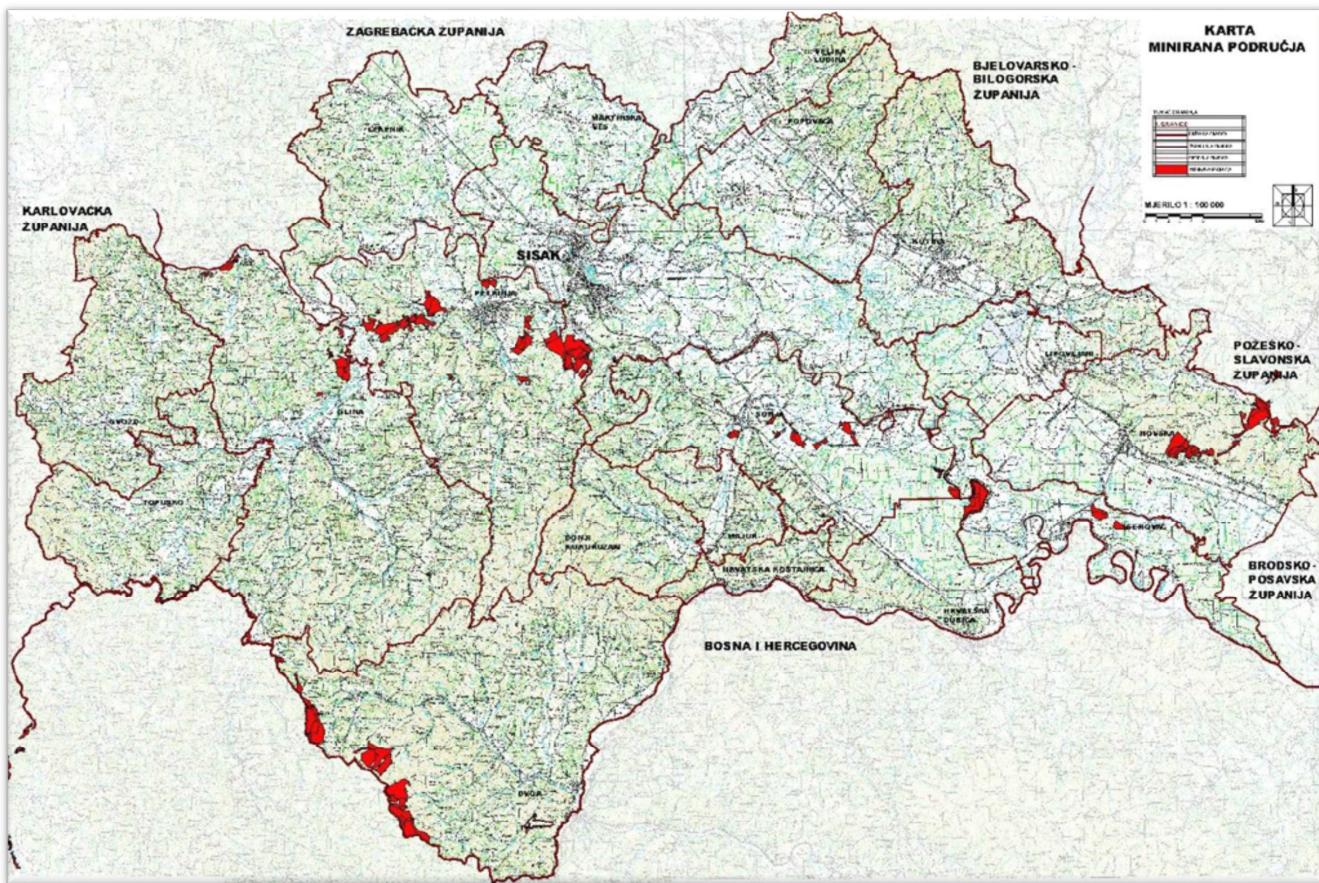
Ostala kulturna dobra koja su naznačena u Prostornom planu Sisačko-moslavačke županije i prostornim planovima jedinica lokalne samouprave štite se odredbama tih planova sve do donošenja rješenja o privremenoj ili trajnoj zaštiti.

5.3. Područja posebnih karakteristika

Prema stupnju ugroženosti područje Sisačko-moslavačke županije se nalazi na VI, VII i VIII stupnju MCS (Mercalli-Cancani-Siebergove) ljestvice što predstavlja vrlo nestabilno područje. Na seizmički najaktivnije pravce neposredno se nadovezuju pojave klizišta s mogućnošću odrona i erozija. Iz spomenutih razloga postoje ograničenja tj. posebni uvjeti gradnje građevinskih i infrastrukturnih objekata.

Republika Hrvatska se, kao direktnom posljedicom ratnih operacija na svom teritoriju tijekom Domovinskog rata, suočava s problemom onečišćenja zemljишnih površina s minsko-eksplozivnim sredstvima i neeksplodiranim ubojitim sredstvima. Zbog nedostupnosti minski sumnjivih površina one se ne mogu koristiti u gospodarske svrhe, onemogućeno je kretanje i boravak poljoprivrednika, lovaca, ribolovaca, onemogućena je provedba protupožarne zaštite, nadziranja državne granice, provedba mjera zaštite od poplava i drugo.

Na dan 24. prosinca 2018. godine onečišćeno područje minskoeksplozivnim sredstvima i neeksplodiranim ubojitim sredstvima u Sisačko-moslavačkoj županiji prikazano je na sljedećoj karti:

Slika 9: Minski sumnjiva područja

Izvor: Ministarstvo unutarnjih poslova, Ravnateljstvo civilne zaštite

OBVEZNI PROSTORNI POKAZATELJI

Tablica 35. daje sumarni prikaz spomenutih obveznih prostornih pokazatelja.

Tablica 35: Obvezni prostorni pokazatelji

	OSNOVNA TEMATSKA CJELINA	SKUPINA POKAZATELJA	POKAZATELJ	JEDINICA	VRIJEDNOST
1.	OPĆI POKAZATELJI RAZVOJNIH KRETANJA				
1.1.	DEMOGRAFSKA STRUKTURA	A. Razmještaj i struktura stanovništva	1. Broj stanovnika 2. Indeks kretanja broja stanovnika 3. Prirodni prirast stanovništva	broj broj broj	172.439 93,02 -12.948
		B. Razmještaj i struktura domaćinstva	1. Broj domaćinstva 2. Indeks rasta broja domaćinstva 3. Prosječna veličina domaćinstva	broj broj broj	62.601 95,91 2,73
1.2.	SOCIJALNO – GOSPODARSKA STRUKTURA	Ekonomski razvoj	1. Indeks razvijenosti 2. Stupanj razvijenosti	druga polovina ispod prosjeka	I

2. STRUKTURA NASELJA I PODRUČJA ZA RAZVOJ IZVAN NASELJA					
2.1.	OBILJEŽJA SUSTAVA NASELJA	Razmještaj, gustoća naselja i naseljenost	1.Broj naselja 2.Gustoća naselja 3.Gustoća naseljenosti	broj broj naselja /1000km ² broj stan./km ²	453 101,39 38,60
2.2.	KORIŠTENJE ZEMLJIŠTA U NASELJIMA	A.Površina naselja B. Građevinska područja (GP)	1.Površina naselja 1.Površina GP naselja-ukupno planirana 2.Udio GP u odnosu na ukupnu površinu JLS 3.Udio izgrađenog GP u odnosu na ukupnu površinu JLS 4.Udio neizgrađenog GP u odnosu na ukupno GP 5.Ukupna površina GP/stanovniku 6.Izgrađena površina G/stanovniku	ha ha % % % m ² /stan. m ² /stan.	446.675,8 26.707,61 5,80 4,98 16,67 0,15 0,13
2.3.	IZDVOJENA GRAĐEVINSKA PODRUČJA (IZVAN NASELJA)	Izdvojena građevinska područja (IGP)	1.Površina izdvojenog građevinskog područja izvan naselja-ukupno planirana 2.Površina i udio površine IGP pojedine namjene u odnosu na ukupnu površinu IGP: 2.a.Ugostiteljsko – turistička namjena 2.b.Gospodarska namjena-ukupna (proizvodna, poslovna, infrastruktorna, OIE i dr) 2.c.Sport i rekreacija 2.d.Područja posebne namjene 2.e.Površina groblja 3.Ukupni planirani smještajni kapacitet U TRP	ha ha/st ha % ha % ha/st ha/st ha/st ha % ha % ha % ha % broj postelja	4.800,35 0,018 194,23 4,05 0,001 3.860,37 80,41 0,022 548,10 11,42 11,95 0,25 185,70 3,87 3.750
3. POSTOJEĆA INFRASTRUKTURNA OPREMLJENOST					
3.1.	PROMETNA INFRASTRUKTURA	A .Cestovni promet	1.Duljina cesta po vrstama 2.Udio pojedinih vrsta cesta 3.Cestovna gustoća(dužina ceste/površina područja)	km % km/km ²	1.599,9 u tekstu 0,358
		B. Željeznički Promet	1.Duljina pruga prema vrsti 2.Udio pojedinih vrsta željezničkih pruga 3.Gustoća željezničkih pruga (dužina/površina područja)	km % km/km ²	191,50 u tekstu 0,043
		C. Zračni promet	1.Broj zračnih luka prema vrsti 2.Površina zračnih luka	broj ha	- -
		D .Pomorski promet	1.Broj luka prema vrsti 2.Površina kopnenog dijela luke 3.Luke nautičkog turizma prema broju vezova	broj ha broj	- - -
		E .Riječni promet	1.Broj riječnih luka prema veličini i rijeci 2.Klasa i duljina plovnih putova-Sava	broj klasa, km	u tekstu
		F.TK infrastruktura	1.Broj postojećih baznih stanica na 100 stanovnika	broj/100 st	0,097
3.2.	ENERGETSKA INFRASTRUKTURA	A. Opskrba električnom energijom	1.Duljina elektroopskrbnih vodova 2.Udio i duljina elektroopskrbnih vodova prema vrsti	km % km	5.036 u tekstu
		B. Opskrba plinom	1.Duljina plinovoda 2.Udio prema vrsti plinovoda	km %	270 u tekstu
		C .Opskrba naftom	1.Duljina naftovoda	km	556,98

3.3	OPSKRBA VODOM I ODVODNJA OTPADNIH VODA	A.Opskrba pitkom i tehnološkom vodom	1.Duljina javne vodoopskrbne mreže 2.Potrošnja pitke vode	km 1/stan./ dan	u tekstu
		B.Pročišćavanje otpadnih voda	1.Duljina kanalizacijske mreže 2.Uredaji za pročišćavanje otpadnih voda-broj i kapacitet	km broj broj ES	u tekstu
3.4	GOSPODARENJE OTPADOM	Odlagalište otpada	1.Broj odlagališta prema vrsti 2.Sanacija neuredenih odlagališta	broj broj	5 5
4. KORIŠTENJE I ZAŠTITA ZNAČAJNIH PROSTORA					
4.1.	KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA	A. Poljoprivreda	1.Ukupna površina poljoprivrednog Zemljišta 2.Udio poljoprivrednog zemljišta 3.Površina poljoprivrednog zemljišta po stanovniku	ha % ha/stan.	137.221,5 30,7 0,80
		B. Šumarstvo	1.Ukupna površina šumskog zemljišta 2.Udio šumskog zemljišta 3.Površina šumskog zemljišta po stanovniku	ha % ha/stan.	175.819,6 39,36 1,02
		C. Vode	1.Površina površinskih voda prema vrsti (jezero,ribnjak,umjetni bazen,more..) 2.Udio površina površinskih voda u odnosu na površinu JLS/županije/države	ha %	7.202,39 1,61
		D .Morska obala	1.Morska obala-dužina obalne crte	km	-
		E. Mineralne sirovine	1.Broj i površina eksplotacijskih polja po vrstama mineralnih sirovina	broj, ha	u tekstu
4.2	ZAŠTIĆENA PODRUČJA	Zaštićena područja prirode	1.Broj i površina zaštićenih objekata prirodnih vrijednosti prema vrsti 2.Broj i površina ekološki značajnih područja 3.Broj i površina potencijalnih (NATURA 2000) područja	broj ha broj ha broj ha	12 90.811 22 50.745 20 304.483
4.3.	KULTURNA DOBRA	Struktura registriranih kulturnih dobara	1.Broj zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara 2.Broj ili udio obnovljenih kulturnih dobara 3.Broj ili udio ugroženih kulturnih dobara	broj broj broj	257 26 29
4.4.	PODRUČJA POSEBNIH KARAKTERISTI-KA	Područje potencijalnih prirodnih i drugih nesreća	Opisati u tekstualnom dijelu izvješća		u tekstu
5. DOKUMENTI PROSTORNOG UREĐENJA					
5.1.	POKRIVENOST PROSTORNIM PLANOVIMA	Pokrivenost PP prema razini planova i izvješća	1.Broj donesenih PP 2.Broj donesenih izmjena i dopuna PP 3.Broj PP u izradi	broj broj broj	21 43 7
5.2.	PROVEDBA PROSTORNIH PLANOVA		1.Broj izdanih pojedinačnih akata prostornog uredenja po vrstama	broj	u tekstu

III. ANALIZA PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA

1. Izrada prostornih planova

Prostornim planovima se “uređuje svrhovita organizacija, korištenje i namjena prostora te uvjeti za uređenje, unaprjeđenje i zaštitu prostora Države, županija, gradova i općina”¹². Prostorni planovi donose se na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini. Prostorni planovi imaju snagu i pravnu prirodu pod zakonskog propisa.

¹² Zakon o prostornom uređenju (“Narodne novine” br. 153/13; 65/17; 114/18. i 39/19.)

Zakonom o prostornom uređenju i Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (“Narodne novine” br. 106/98; 39/04; 45/04; 163/04. i 9/11.) definirani su obvezni dokumenti prostornog uređenja, sadržaj, način izrade i postupak njihovog donošenja.

Prostorni planovi su Državni plan prostornog razvoja, prostorni planovi područja posebnih obilježja, urbanistički plan uređenja državnog značaja, prostorni plan županije, Prostorni plan Grada Zagreba, urbanistički plan uređenja županijskog značaja, prostorni plan uređenja grada, odnosno općine, generalni urbanistički plan i urbanistički plan uređenja

Osnovni dokument prostornog uređenja državne razine do donošenja Državnog plana prostornog razvoja su: Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske¹³ i Program prostornog uređenja Republike Hrvatske¹⁴, koje donosi Hrvatski sabor. U nadležnosti Hrvatskog sabora je i donošenje prostornih planova područja posebnih obilježja državne razine, pa je tako 19.03.2010. donesen Prostorni plan parka prirode Lonjsko polje (“Narodne novine” br. 37/10.).

Prostorni plan županije, kao strateški plan regionalne razine daje smjernice i okvir za izradu prostornih planova uređenja gradova i općina. Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije donesen je 12.04.2001. godine (“Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije” br. 4/01.), a Izmjene i dopune 23.rujna.2010. godine (“Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije” br. 12/ 10.), 7. travnja 2017. godine (“Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije” br. 10/17.) i 16. svibnja 2019. godine (“Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije” br. 12/ 19.).

Prostorni planovi uređenja gradova i općina

Prostorni planovi uređenja gradova, odnosno općina prvenstveno određuju građevinska područja naselja, građevinska područja izvan naselja i izdvojene dijelove građevinskih područja naselja, obuhvat generalnih urbanističkih planova i koridore infrastrukture značajne za gradove, odnosno općine.

U skladu s Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije, svi gradovi i općine Sisačko-moslavačke županije donijeli su prostorne planove uređenja za svoja administrativna područja.

Tablica 36: Prostorni planovi uređenja gradova i općina

GRADOVI	SLUŽBENO GLASILO
GLINA	„Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 5/00. „Službeni vjesnik“ br. 48/10 ; 66/13. i 10/17.
HRVATSKA KOSTAJNICA	„Službeni vjesnik“ br 12/03. i 46/18.
KUTINA	„Službene novine Grada Kutine“ br.03/04; 07/06; 01/07; 07/09; 09/09; 07/11; 12/13; 02/16. i 05/18.
NOVSKA	„Službeni vjesnik“ br. 07/05; 30/10; 42/10; 08/13. i 54/18.
PETRINJA	„Službeni vjesnik“ br. 30/05; 55/06; 08/08; 42/08; 12/11; 17/12; 21/14; 18/15. i 48/16.
POPOVAČA	„Službene novine Općine/Grada Popovače“ br. 06/02; 07/03; 7/04, 08/06; 06/09; 05/12; 06/14; 03/15; 02/16; 03/16; 02/18. i 6/18.
SISAK	„Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 11/02; 12/06; 03/13. i 06/13.
D. KUKURUZARI	„Službeni vjesnik“ br. 16/03.. i 16/12.
DVOR	„Službeni vjesnik“ br. 07/07; 13/11. i 19/18.
GVOZD	„Službeni vjesnik“ br. 34/04. i 45/10.

¹³ Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 106/17.)

¹⁴ Program prostornog uređenja Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 50/99. i 84/13.)

HRVATSKA DUBICA	„Službene novine“ br. 20/03; 11/08. i 12A/17.
JASENOVAC	„Službeni vjesnik“ br. 11/06. i 62A/18.
LEKENIK	„Službeni glasnik“ br. 17A/06; 23/11; 30/15; 34/15; 29/19. i 44/19.
LIPOVLJANI	„Službeni vjesnik“ br. 02/08; 5/12. i 08/16.
MAJUR	„Službeni vjesnik“ br. 34/05. „Službene novine Općine Majur“ br.02/17.
MARTINSKA VES	„Službeni vjesnik“ br. 54/06; 34/07; 13/13; 61/16. i 13A/17.
SUNJA	„Službeni vjesnik“ br. 08/04; 22/15. i 77/18.
TOPUSKO	„Službeni vjesnik“ br. 03/05; 11/12. i 48/18.
VELIKA LUDINA	„Službene novine Općine Velika Ludina“ br. 09/01; 03/05; 03/10; 01/11; 01/13; 09/13; 06/14; 02/16. i 09/18.

Izvor: Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

Generalni urbanistički planovi

Generalni urbanistički planovi donose se obavezno za građevinska područja naselja i izdvojena građevinska područja izvan naselja središnjih naselja velikih gradova.

U Sisačko-moslavačkoj županiji generalne urbanističke planove imaju gradovi Sisak, Kutina i Petrinja.

Tablica 37: Generalni urbanistički planovi

GRADOVI	SLUŽBENO GLASILO
SISAK	„Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br.11/02; 05/06; 03/11. i 04/11.
KUTINA	„Službene novine Grada Kutine“ br.03/02; 02/03; 07/04; 07/06; 08/09; 01/10; 02/13; 07/14; 05/17; 03/18. i 08/18.
PETRINJA	„Službeni vjesnik“ br. 10/07; 08/08; 42/08; 12/11; 17/12; 14/13; 18/15. i 48/16.

Izvor: Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

Urbanistički planovi uređenja (UPU)

Sukladno Zakonu o prostornom uređenju urbanistički planovi uređenja donose se obavezno za neuređene dijelove građevinskog područja i za izgrađene dijelove tih područja planiranih za urbanu preobrazbu ili urbanu sanaciju. Urbanistički planovi uređenja propisuju uvjete provedbe svih zahvata u prostoru unutar svog obuhvata. Prikaz urbanističkih planova uređenja na području Sisačko-moslavačke županije dan je u sljedećoj tablici:

Tablica 38: Urbanistički planovi uređenja

GRADOVI	SLUŽBENO GLASILO
GLINA	UPU grada Gline - „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 09/03. - „Službeni vjesnik“ br. 03/12; 50/12. i 41/17.
HRVATSKA KOSTAJNICA	UPU grada Hrvatske Kostajnice - „Službeni vjesnik“ br. 27/09.
NOVSKA	UPU Grada Novske - „Službeni vjesnik“ br. 31/07; 49/07; 04/09; 19/13. i 54/18.
PETRINJA	UPU Slatina u Petrinji (UPU 10) - „Službeni vjesnik“ br. 02/13. UPU naselja Moščenica (UPU 12) - „Službeni vjesnik“ br. 81/18. UPU naselja Gora (UPU 13) - „Službeni vjesnik“ br. 31/15. UPU stambene zone Srednje Mokrice (UPU 18) - „Službeni vjesnik“ br. 06/15. UPU Mlinski kamen u naselju Brest Pokupski (UPU 19) - „Službeni vjesnik“ br. 48/16.

POPOVAČA	UPU naselja Popovača - „Službene novine Općine/Grada Popovače“ br. 08/07; 06/09; 02/13; 02/14; 03/15; 05/18. 06/18. UPU Voloder - „Službene novine Grada Popovače“ br. 01/17.
SISAK	UPU centra grada Siska - „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 12/04.
	UPU Caprag - Barutana - „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 24/07.
	UPU Galdovo Kaptolsko – „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 03/05.
	UPU gospodarske zone Sisak- jug - „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 27/15.
	UPU naselja Topolovac – „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 03/05.
	UPU „Poslovna zona „Savska ulica-Galdovo“ – „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 24/07.
	UPU „Stari grad Sisak“ - „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 23/08.
	UPU „Zgmajne – sjever“ u Sisku - „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 29/14.
OPĆINE	
DVOR	UPU naselja Dvor - „Službeni vjesnik“ br. 04/09.
LIPOVLJANI	UPU gospodarske zone „Blatnjača“ - „Službeni vjesnik“ br. 05/12.
	UPU gospodarske zone „Hatnjak“ – „Službeni vjesnik“ br. 05/12.
TOPUSKO	UPU gospodarske zone „Ponikvari“ – „Službeni vjesnik“ br.39/15.
VELIKA LUDINA	UPU turističke zone Mala Ludina – „Službene novine Općine Velika Ludina“ br. 04/15.
	UPU turističke zone Mustafina Klada – „Službene novine Općine Velika Ludina“ br. 03/16. i 09/18.

Izvor: Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

Detaljni planovi uređenja (DPU)

Detaljni planovi uređenja detaljno razrađuju uvjete za gradnju i uređenje pojedinih zahvata u prostoru, osobito u odnosu na njihovu namjenu, položaj, veličinu, opće smjernice oblikovanja i način priključivanja na komunalnu infrastrukturu. Donošenjem Zakona o prostornom uređenju 2013. godine (“Narodne novine” br. 153/13) provedbeni urbanistički planovi i detaljni planovi uređenja doneseni na temelju propisa koji su važili prije stupanja na snagu ovoga Zakona smatraju se urbanističkim planom uređenja u smislu ovoga Zakona.

U tablici 31. prikazani su svi važeći detaljni planovi uređenja u gradovima i općinama Sisačko-moslavačke županije.

Tablica 39: Detaljni planovi uređenja

GRADOVI	SLUŽBENO GLASILO
GLINA	DPU novog gradskog groblja u Glini - „Službeni vjesnik“ br. 66/13. i 21/18. DPU poduzetničke zone Željezara u Glini – „Službeni vjesnik“ br. 03/12.
HRVATSKA KOSTAJNICA	DPU poduzetničke zone Poljice - „Službeni vjesnik“ br. 63/11. DPU dijela povijesne jezgre Hrvatske Kostajnice – „Službeni vjesnik“ br. 05/00.. i 14/03.
KUTINA	DPU središta grada Kutine – „Službene novine Grada Kutine“ br. 09/05; 02/07; 07/14. i 08/18. DPU trgovački centar „Zapad“ – „Službene novine Grada Kutine“ br. 09/03. i 05/09. DPU groblja u Kutini - „Službene novine Grada Kutine“ br. 06/03. i 07/06.

	DPU novog groblja u Repušnici – „Službene novine Grada Kutine“ br. 02/05. i 02a/05. DPU „11“ Kutina – „Službene novine Grada Kutine“ br. 08/11. i 05/18. DPU „12“ Kutina – „Službene novine Grada Kutine“ br. 08/11. DPU „17“ Kutina - „Službene novine Grada Kutine“ br. 04/07.
NOVSKA	DPU „Zapad 1“ - „Službeni vjesnik“ br. 53b/09. i 08/13. DPU proširenja mjesnog groblja u Voćarici – „Službeni vjesnik“ br. 03/13. DPU proširenja mjesnog groblja u Brestači - „Službeni vjesnik“ br. 08/13.
PETRINJA	DPU „Centar 1“ u Petrinji - „Službeni vjesnik“ br. 43/07. i 20/08. DPU „Dumače-istok“ – „Službeni vjesnik“ br. 35/07. DPU poslovne zone „Mošćenica-Poljana“ – „Službeni vjesnik“ br. 22/07; 27/11. i 18/16. DPU stambenog naselja „Sajmište“ - „Službeni vjesnik“ br. 40/06. i 51/09. DPU školske sportske dvorane u Petrinji – „Službeni vjesnik Grada Petrinje“ br. 22/07. DPU naselja Mošćenica - „Službeni vjesnik Grada Petrinje“ br. 7/96, 26/01, 24/02.
POPOVAČA	DPU poslovno stambene zone Jelengradska - „Službene novine Općine Popovača“ br. 6/01 i 03/06. DPU poslovno trgovackog predjela Sisačka – „Službene novine Općine Popovača“ br. 01/09. DPU gospodarsko proizvodne zone „Mišićka“ – „Službene novine Općine Popovača“ br. 7/03, 7/04, 4/09. i 2/10. DPU gospodarsko proizvodne zone „Mišićka II“ – „Službene novine Općine Popovača“ br. 1/11. DPU groblja u Popovači – „Službene novine Općine Popovača“ br. 01/10. i 08/11. DPU groblja Gornja Jelenska - „Službene novine Općine Popovača“ br. 04/05.
SISAK	DPU Capraške poljane - „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 26/09. DPU „Lađarska ulica“ u Sisku - „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 03/97; 24/07; 09/13. i 10/13. DPU „Novo groblje“ u Staroj Drenčini – „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 11/08. DPU za područje Komunalne zone u Sisku – „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 21/03. i 06/18. DPU Zgmajne - centar u Sisku – „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 05/05. i 09/13. DPU „Zgmajne I“ u Sisku – „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 12/10. DPU „INA – Zgmajne I“ - „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 19/04. DPU zone Žitna ulica u Sisku - „Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 10/00.
OPĆINE	SLUŽBENO GLASILO
LEKENIK	DPU poduzetničke zone D1- „Marof“ - „Službeni glasnik“ br. 41/07. i 29/12.
LIPOV LJANI	DPU groblja Piljenice - „Službeni vjesnik“ br. 24/11.
SUNJA	DPU stambeno naselje „Bečko“ u Sunji - „Službeni vjesnik“ br. 49/06.
VELIKA LUDINA	DPU središta Velike Ludine - „Službene novine Općine Velika Ludina“ br. 03/01; 06/07; 02/09. i 04/16. DPU poslovne zone Velika Ludina - „Službene novine Općine Velika Ludina“ br. 04/06; 03/07; 09/09. i 04/10.

Izvor: Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

Prema Zakonu o prostornom uređenju prostorni planovi područja posebnih obilježja donose se za nacionalne parkove i parkove prirode. Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva u suradnji sa Zavodom za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije je izradilo, a Hrvatski sabor na sjednici 19. ožujka 2010. godine usvojio Prostorni plan parka prirode "Lonjsko polje" ("Narodne novine" br.37/10.).

Na dan 31.12.2018. godine u izradi su bili sljedeći prostorni planovi:

- III. Izmjene i dopune PP Sisačko-moslavačke županije
- II. Izmjene i dopune PPUG Hrvatske Kostajnice
- III. Izmjene i dopune PPUO Lekenik
- III. Izmjene i dopune PPUO Lipovljani
- III. Izmjene i dopune DPU-a Poslovne zone Mošćenica-Poljana, Grada Petrinje
- Izmjene i dopune UPU naselja Gora (UPU 13) u Petrinji.

2. Provedba prostornih planova

Dokumenti prostornog uređenja provode se izdavanjem dozvola, rješenja, potvrda i uvjerenja za gradnju, uporabu i uklanjanje objekata. U Sisačko-moslavačkoj županiji ove dokumente izdaje Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Sisačko-moslavačke županije sa svojim ispostavama u Novskoj, Popovači i Glini. Gradovi Kutina, Petrinja i Sisak imaju u svom sastavu upravne odjele za prostorno uređenje i graditeljstvo koji su osnovani posebnom odlukom i koji samostalno izdaju dokumente prostornog uređenja.

U nastavku je prikazan broj izdanih dokumenata prostornog uređenja u razdoblju od 01.01.2015. do 31.12.2018. godine.

Tablica 40: Izdani dokumenti prostornog uređenja

DOKUMENTI	UPRAVNI ODJEL SMŽ	GRADOVI		
		KUTINA	PETRINJA	SISAK
Lokacijska/ izmjene lokacijske dozvole	147	42	18	73
Lokacijska informacija	277	32		
Gradevinska/ izmjene gradevinske dozvole	587	159	122	656
Potvrde glavnog projekta/ Izmjene			1	43
Obavijesti o uvjetima za uzradu glavnog projekta		87		
Obavijesti o posebnim uvjetima		51		
Rješenje o uvjetima građenja/ Izmjene			3	24
Rješenje o izvedenom stanju		2.155	2.555	5.017
Potvrda parcelacijskog elaborata	256	81		
Uporabne dozvole	5.130	653	1.663	1.382
Produljenje gradevinske/lokacijske dozvole			6	
Dozvole za promjenu namjene i uporabu	21	11		13
Rješenje o utvrđivanju gradevinske čestice	195	64	68	41
Prijava početka građenja	501	146		
Prijava početka pokusnog rada	4	7		
Prijava početka uklanjanja	25	11		
Ukupno:	7.143	3.499	4.436	7.249

Izvor: Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

3. Prostorni planovi u odnosu na druge dokumente koji utječu na prostor

Osnovni dokument prostornog uređenja Sisačko-moslavačke županije je Županijski prostorni plan. Na prostor Županije utječu i dokumenti prostornog uređenja više razine kao što su:

- Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske
- Program prostornog razvoja republike Hrvatske i
- Prostorni plan parka prirode Lonjsko polje.

Pravac razvoja Sisačko-moslavačke županije determiniran je s nekoliko strateških dokumenata koji također utječe na gospodarski i društveni razvitak Županije kao što su:

- Županijska razvojna strategija
- Poljoprivredna strategija
- Strategija razvoja turizma
- Strategija razvoja ljudskih potencijala.

Osim županijskih strateških razvojnih dokumenata, svaka jedinica lokalne samouprave ima razvojne programe za svoje područje, kako za gospodarstvo, tako i za komunalnu infrastrukturu.

S ciljem promocije održivog razvoja, oživljavanja gospodarstva, zapošljavanja i poboljšanje kvalitete života na području Sisačko-moslavačke županije kao i u Republici Hrvatskoj osnovane su lokalne akcijske grupe (LAG) koje korištenjem LEADER pristupa utječu na razvoj ruralnih područja vezano na specifičnosti prostora. Članovi Lag-ova su predstavnici javnog, civilnog i privatnog sektora. U Sisačko-moslavačkoj županiji osnovana su četiri LAG-a: LAG „Moslavina“, LAG „Zeleni trokut“, LAG „Petrova gora“ i LAG „Una“ koji svaki imaju usvojenu razvojni strategiju za svoje područje.

Tablica 41: Strateški dokumenti jedinica lokalne samouprave

GRADOVI	STRATEŠKI DOKUMENTI, PROGRAMI
GLINA	Strateški plan gospodarskog razvoja Grada Gline 2016.- 2023.
HRVATSKA KOSTAJNICA	Strateški razvojni program Grada Hrvatske Kostajnice za razdoblje 2017. – 2020. godine
KUTINA	Strategija razvoja Grada Kutine 2014. – 2020. Strategija društvenog razvoja - civilno društvo 2014. - 2020. Program zaštite okoliša Grada Kutine 2016. – 2019.
NOVSKA	Program ukupnog razvoja, 2009. Strateški razvojni plan Grada Novske 2018. – 2023.
PETRINJA	Plan ukupnog razvoja 2014. – 2020. Strateški plan Grada Petrinje 2017. – 2019.
POPOVAČA	Strategija razvoja Grada Popovače za razdoblje 2015. – 2020.
SISAK	Strategija razvoja Grada Siska 2015. 2020. Program zaštite okoliša Grada Siska 2013. – 2016.
OPĆINE	STRATEŠKI DOKUMENTI, PROGRAMI
DONJI KUKURUZARI	Strateški razvojni program Općine D. Kukuzari 2015.-2020.
DVOR	Strategija razvoja Općine Dvor 2011. – 2015.
GVOZD	Strateški razvojni program Općine Gvozd 2015. – 2020.
HRVATSKA DUBICA	Strateški razvojni program Općine Hrvatska Dubica 2015. - 2020.
JASENOVAC	Strateški razvojni program Općine Jasenovac 2015.- 2020.
LEKENIK	Program ukupnog razvoja, 2009.
LIPOVLJANI	Strateški plan gospodarskog razvoja Općine Lipovljani 2014. – 2017. Lokani akcijski plan zaštite okoliša Općine Lipovljani 2015. – 2021.
MAJUR	Strategija razvoja Općine Majur 2016. – 2020.
MARTINSKA VES	Projekt ukupnog razvoja, 2010. Plan razvoja turizma
SUNJA	Strateški razvojni program Općine Sunja 2017. – 2022. Strategija razvoja turizma
TOPUSKO	Strateški razvojni program Općine Topusko 2015. – 2020.
VELIKA LUDINA	Strateški razvojni plan Općine Velika Ludina 2015.- 2020.

Izvor: Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

Izvješća o stanju u prostoru, kao dokumenti praćenja stanja u prostoru, propisani su Zakonom o prostornom uređenju. Hrvatski sabor na državnom nivou, a predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na svom nivou razmatraju izvješće o stanju u prostoru za razdoblje od četiri godine.

Jedinice lokane samouprave kroz izradu i donošenje izvješća ocjenjuju stanje u prostoru te stvaraju pretpostavke za unapređenje prostornog razvoja kroz plan aktivnosti i prijedloge prostornih pokazatelja za naredno razdoblje.

Pregled izvješća jedinica lokalne samouprave sa područja Sisačko-moslavačke županije dan je u slijedećoj tablici:

Tablica 42: Izvješća o stanju u prostoru jedinica lokalne samouprave

GRADOVI	ZA RAZDOBLJE	SLUŽBENO GLASILO
GLINA	2013. – 2016.	„Službeni vjesnik“ br. 41/17.
HRVATSKA KOSTAJNICA	2011. – 2014.	„Službeni vjesnik“ br. 01/16.
KUTINA	2015. – 2018.	„Službene novine Grada Kutine“ br. 03/19.
NOVSKA	2010. – 2015.	„Službeni vjesnik“ br. 27/17.
PETRINJA	2010. – 2014.	„Službeni vjesnik“ br. 06/15.
POPOVAČA	2013. - 2016.	„Službene novine Grada Popovače“ br. 02/18.
SISAK	2013. – 2016.	„Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 20/17.
DONJI KUKURUZARI	2011. – 2015.	„Službeni vjesnik“ br. 40/16.
DVOR	2010. – 2014.	„Službeni vjesnik“ br. 58/15.
GVOZD	2003. – 2008.	„Službeni vjesnik“ br. 34/08.
HRVATSKA DUBICA	2008. – 2015.	„Službene novine“ br. 64/16.
JASENOVAC	2011. – 2015.	„Službeni vjesnik“ br. 09/17.
LEKENIK	2005. – 2015.	„Službeni glasnik Općine Lekenik“ br. 62/16.
LIPOVLJANI	2011. – 2018.	„Službeni vjesnik“ br. 36/19.
MAJUR	2010. – 2014.	„Službeni vjesnik“ br. 01/16.
MARTINSKA VES	2011. – 2015.	„Službeni vjesnik“ br. 45A/16.
SUNJA	2013. – 2016.	„Službeni vjesnik“ br. 46/17.
TOPUSKO	2009. – 2015.	„Službeni vjesnik“ br. 54/16.
VELIKA LUDINA	2012. – 2015.	„Službene novine Općine Velika Ludina“ br. 02/16.

Izvor: Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

4. Provodenje zaključaka, smjernica, prijedloga za unaprjeđenje, preporuka, aktivnosti, odnosno mjera iz prethodnog izvješća o stanju u prostoru

Prethodno Izvješće o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije za razdoblje od 2011. do 2014. godine donijeto je 12. listopada 2014. godine, a objavljeno u „Službenom glasniku Sisačko-moslavačke županije“ br. 25/15. Po smjernicama, prijedlozima i preporukama tog Izvješća učinjeno je slijedeće:

4.1. Donošenje Izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije

Donijete su II. Izmjene i dopune Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ broj 10/17.).

Razlozi izrade II. izmjena i dopuna Plana navedeni su u Odluci:

„Praćenjem stanja u prostoru, nakon donošenja Izmjena i dopuna PPSMŽ, na temelju novih saznanja, dostavljenih zahtjeva za izmjenama Plana, te sagledavanja svih aspekata razvoja,

uvažavajući mogućnosti korištenja sredstava EU fondova, a u cilju omogućavanja novih investicija radi razvoja pojedinih sektora (proizvodnja, energetika, turizam, infrastruktura, gospodarenje otpadom i dr.) utvrđena je potreba za drugim izmjenama i dopunama Plana. Potreba izmjena i dopuna Plana uvjetovana je donošenjem nove zakonske regulative (Zakon o održivom gospodarenju otpadom, Zakon o zaštiti okoliša, Zakon o prostornom uređenju, Zakon o gradnji i dr.) kao i ocjenom da pojedina prostorno planska rješenja predstavljaju ograničenja u gospodarskom razvoju Županije.“

Za potrebe izrade II. Izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije izrađene su:

- Rudarsko - geološka studija
- studije „Analiza prostornih mogućnosti Sisačko-moslavačke županije za korištenje obnovljivih izvora energije“
- studije strateške procjene utjecaja na okoliš.

Početkom 2018. godine donijeta je Odluka o izradi III. Izmjene i dopune Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 05/18.).

Razlozi izrade III. izmjena i dopuna Plana prema Odluci su:

„Usklađenje prostorno planskih rješenja sa najnovijim stručnim podlogama, izrađenim studijama i tehničkom dokumentacijom u dijelu prometnog sustava i vodno gospodarskog sustava zaštita od poplava, kako bi se omogućila realizacija novih rješenja, na način da se osigura prostorna održivost“.

4.2. Prostorni planovi uredenja gradova i općina

Radi usklađivanja sa prostornim planom Sisačko-moslavačke županije i usklađivanja sa novim zakonima i propisima, kao i radi ostvarivanja prostorno planskih pretpostavki za gospodarski i društveni razvitak pojedini gradovi i općine su pokrenuli izradu izmjena i dopuna svojih prostornih planova. U izvještajnom razdoblju izmjene i dopune prostornih planova uređenja izradili su svi gradovi osim Grada Siska i sve općine osim Općine Donji Kukuruzari i Općine Gvozd.

4.3. Provedbeni prostorni planovi

U izvještajnom razdoblju izrađene su sljedeće izmjene i dopune postojećih provedbenih planova:

- Izmjene i dopune GUP-a Grada Kutine
- Izmjene i dopune GUP-a Grada Petrinje
- Izmjene i dopune UPU-a Grada Gline
- Izmjene i dopune UPU-a Grada Novske
- Izmjene i dopune UPU-a naselja Popovača
- Izmjene i dopune DPU-a novog gradskog groblja u Glini
- Izmjene i dopune DPU-a središta Grada Kutine
- Izmjene i dopune DPU-a „11“ u Kutini
- Izmjene i dopune DPU-a poslovne zone „Moščenica-Poljana“ u Petrinji
- Izmjene i dopune DPU-a za područje „Komunalne zon“e u Sisku
- Izmjene i dopune DPU-a središta Velike Ludine

odnosno izrađeni su novi provedbeni planovi:

- UPU naselja Moščenica (UPU 12)
- UPU naselja Gora (UPU 13)
- UPU stambene zone Srednje Mokrice (UPU 18)
- UPU mlinski kamen u naselju Brest Pokupski (UPU 19), sve u Gradu Petrinji
- UPU Voloder u Gradu Popovači
- UPU gospodarske zone Sisak – jug

- UPU gospodarske zone Ponikvari u Općini Topusko
- UPU turističke zone Mala Ludina
- UPU turističke zone Mustafina Klada u Općini Velika Ludina.

Sukladno čl. 200. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine „, br. 153/13.) provedbeni urbanistički planovi i detaljni planovi uređenja doneseni na temelju propisa koji su važili prije stupanja na snagu ovoga Zakona smatraju se urbanističkim planom uređenja u smislu ovoga Zakona.

4.4. Uspostava informacijskog sustava

Informacijski sustav prostornog uređenja (ISPU) uspostavlja se i vodi za potrebe izrade, donošenja, provedbe i nadzora prostornih planova, trajnog praćenja stanja u prostoru i području prostornog uređenja te izrade izvješća o stanju u prostoru, u skladu sa Zakonom i drugim propisima. Uspostavlja ga i razvija Ministarstvo u suradnji sa zavodima za prostorno uređenje županije, odnosno Grada Zagreba. ISPU se sastoji od više samostalnih funkcionalnih cjelina – modula za unos i verifikaciju podataka koji se međusobno mogu povezivati. Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije je sudjelovao u uspostavi modula e-planovi i e-katalog.

U modul e-planovi se unose tekstualni i grafički dijelovi elaborata prostornih planova, meta podaci kojima se opisuju prostorni planovi tijekom postupka izrade i donošenja te dokumentacija koja prati izradu i donošenje prostornih planova.

Modul e-katalog sadrži meta podatke kojima se opisuju važeći prostorni planovi i prostorni planovi stavljeni izvan snage.

IV. PRIJEDLOZI ZA UNAPRJEĐENJE PROSTORNOG RAZVOJA S OSNOVNIM PREPORUKAMA MJERA ZA IDUĆE RAZDOBLJE

---

1. Potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnog prostornog razvoja županije obzirom na okolnosti, sektorska ograničenja i izazove

Ovi podaci gotovo da se nisu mijenjali od Izvješća o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2011. – 2014. Godine.

Jedan od glavnih problema koji se direktno odražava na sve segmente razvoja je depopulacija seoskog prostora. Smanjuje se broj stanovnika i broj domaćinstava. Vezano na to sve se više javlja i nedostatak kvalitetnih kadrova u gotovo svim segmentima gospodarstva.

Mladi i obrazovani ljudi odlaze iz ruralnih područja u gradove u potrazi za zaposlenjem. Takva situacija kao prioritet nameće stvaranje uvjeta za ostanak što većeg broja mladog stanovništva na području Županije.

Ljude se na ovom prostoru može zadržati uz sigurnu egzistenciju i odgovarajuću komunalnu i društvenu infrastrukturu.

Da bi se to postiglo potrebno je:

- povećati konkurentnost poljoprivredne proizvodnje uvođenjem novih tehnologija
- povećati dodanu vrijednost poljoprivrednim proizvodima, proizvoditi proizvode više dohodovnosti
- poticati povezivanje poljoprivrednika kroz udruge i zadruge
- unaprijediti drvnu industriju proizvodnjom proizvoda više vrijednosti

- povećati turističku ponudu korištenjem prirodnih i kulturno-povijesnih dobara, uspostavom kampova, poučnih staza, biciklističkih staza, uvođenjem gastronomске ponude, razvojem lovstva i dr.
- povezati ponudu poljoprivrednih proizvoda s turističkom ponudom.
- osigurati stalnu potporu malim poljoprivrednim gospodarstvima, obrtnicima i poduzetnicima.

Ograničenja razvoja područja mogu se sagledati kroz sljedeće:

- poljoprivredne površine na brdskom dijelu su usitnjene i dobriem dijelom neobrađene
- neriješeni su imovinsko – pravni odnosi
- nedovoljno je razvijena komunalna struktura u dijelu vodoopskrbe i odvodnje
- nedovoljan broj adekvatnih smještajnih turističkih kapaciteta
- ograničenja koja proizlaze iz mjera zaštite zaštićenih područja
- spora dinamika natječaja iz Programa ruralnog razvoja
- skupa finansijska sredstva za pokretanje proizvodnje
- nedostatak kadrova za pokretanje i provedbu projekata.

Uz navedena postojeća ograničenja Sisačko-moslavačka županija ima značajne mogućnosti razvoja temeljene na sljedećim vrijednostima:

- povoljnoj krajobraznoj raznolikosti
- značajnoj kulturno povijesnoj i tradicijskoj baštini
- povoljnem prometnom položaju
- značajnim hidrografskim uvjetima: izvorima, potocima i rijekama i pogodnim za navodnjavanje poljoprivrednih površina
- tradicijskom poljoprivrednom proizvodnjom s malim utroškom umjetnog gnojiva i zaštitnih sredstava povoljnom za ekološku proizvodnju hrane.

Ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju, jedna od mogućnosti razvoja je korištenje europskih fondova za sufinanciranje projekata iz raznih područja: gospodarstva, infrastrukture, zaštite okoliša i dr.

2. Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor na razini Županije

Izmjene zakonskih propisa, ekonomski i društveni razvoj te promjene uvjeta korištenja prostora uvjetuju izradu novih ili izmjena i dopuna postojećih prostornih planova i dokumenata prostornog uređenja.

2.1. Prostorni planovi područja posebnih obilježja

Prema Zakonu o prostornom uređenju prostorni planovi područja posebnog obilježja obvezno se donose za područja nacionalnih parkova i parkova prirode te za područja određena Državnim planom prostornog razvoja. Na području Sisačko-moslavačke županije nalazi se područje posebnog obilježja - park prirode Lonjsko polje za koji je izrađen Prostorni plan još 2010. godine („Narodne novine“ br. 37/10.). Obzirom na duži protek vremena i izmjenama u uvjetima korištenja može se očekivati u sljedećem četverogodišnjem razdoblju potreba za njegovim izmjenama i dopunama.

Na području Sisačko-moslavačke i Bjelovarsko- bilogorske županije nalazi se područje posebnih obilježja u kategoriji regionalnog parka „Moslavačka gora“ za koji nije izrađen prostorni plan, a za kojim potreba postoji.

Vlada Republike Hrvatske je 26. travnja 2018. godine donijela Odluku o izradi Državnog plana prostornog razvoja („Narodne novine“ br. 39/18.). Državni plan ima obavezu odrediti izradu

planova područja posebnih obilježja pa će Sisačko-moslavačka županija postupiti sukladno odredbama tog Plana.

2.2. Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije

Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije je osnovni dokument uređenja prostora za Sisačko-moslavačku županiju. Donesen je 2001. godine (“Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije” br. 04/01.), a Izmjene i dopune su vršene dva puta: 2010. godine (“Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije” br. 12/10.) i 2017. godine (“Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije” br. 10/17.).

Županijska skupština Sisačko-moslavačke županije donijela je Odluku o izradi III. Izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ br. 05/18.).

U vremenu od završetka razdoblja za koje se ovo Izvješće izrađuje do izrade konačnog prijedloga usvojene su III. Izmjene i dopune Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije (“Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije” br. 12/19.).

Ukoliko se u međuvremenu ukaže potreba za novim izmjenama i dopunama Prostornog plana Županije isto će se odrediti novom Odlukom.

2.3. Prostorni planovi jedinica lokalne samouprave

Svi gradovi i općine u Sisačko-moslavačkoj županiji su donijeli prostorne planove uređenja za područje svog teritorijalnog obuhvata. Osim osnovnih planova, svi su donijeli i izmjene i dopune prostornih planova uređenja.

Zadaća jedinica lokalne samouprave očituje se u praćenju stanja u prostoru i prilagođavanju dokumenata prostornog uređenja potrebama gospodarskog i društvenog razvoja. Gradonačelnici gradova, odnosno načelnici općina, sukladno zakonskim propisima i svojim ovlastima predlažu, a predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave donose odluke o potrebi izrade provedbenih dokumenata prostornog uređenja te ih usvajaju.

2.4. Izrada drugih dokumenata od značaja za prostor Sisačko-moslavačke županije

- Izvješća o stanju u prostoru - sukladno Zakonu o prostornom uređenju Županija, gradovi i općine će i u narednom razdoblju izrađivati četverogodišnja izvješća o stanju u prostoru za svoj teritorijalni obuhvat.
- Izvješća o stanju okoliša - obvezu izrade izvješća o stanju okoliša za razdoblje od četiri godine imaju jedinice područne (regionalne) samouprave tj. županije i Grad Zagreb te veliki gradovi, a zbog cijelovitog uvida u stanje okoliša na svom području.
- Program zaštite okoliša - programe zaštite okoliša donose predstavnička tijela županije i velikih gradova, uz prethodnu suglasnost Ministarstva. Ukoliko je predviđeno Programom županije, Program za svoje područje mogu donijeti i grad i općina. Program se donosi za razdoblje od četiri godine.
- Planovi gospodarenja otpadom - predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave uz prethodnu suglasnost upravnog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša, donose Planove gospodarenja otpadom za svoje područje, za period od četiri godine.
- Ostali dokumenti i studije - Sukladno zakonskim propisima, a uvjetovano zahvatima u prostoru prema potrebi će se izrađivati dokumenti i studije:

- studije utjecaja na okoliš
- studija seizmo tektonskog zoniranja Sisačko-moslavačke županije
- projekti vodoopskrbe, odvodnje, prometa, elektrifikacije i drugih komunalnih zahvata
- stručne podloge za osobito vrijedna područja prirodne i kulturne baštine
- elaborati i odluke o zonama sanitарне zaštite vodocrpilišta.

3. Preporuke mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja

- sprječavati depopulaciju ruralnih područja otvaranjem novih radnih mjeseta. U tu svrhu opremati poslovne zone komunalnom infrastrukturom, poticati poduzetništvo i obrt te uključiti veći broj stanovnika u pružanje turističkih usluga
- gospodariti otpadom u funkciji održivog razvoja - uklanjati sva nelegalna odlagališta i sprječavati nastanak novih. Na cijelom području Županije potrebno je organizirati odvojeno prikupljanje otpada, izgraditi reciklažna dvorišta i pretovarne stanice, urediti lokacije za uporabu građevnog otpada i otpada koji sadrži azbest.
- za sva ona izvorišta koja još nisu zaštićena, donijeti odluke o sanitarnoj zaštiti sukladno Pravilniku o utvrđivanju zona sanitarno zaštite izvorišta
- izraditi studiju seizmo tektonskog zoniranja i kartu u mjerilu 1:100 000 za područje Sisačko-moslavačke županije
- kompletirati uspostavu informacijskog sustava i pratiti provedbu dokumenata prostornog uređenja. U cilju uspostave cjelovitog upravljanja i zaštite prostora, te izrade i praćenje provedbe dokumenata prostornog uređenja od državne do lokalne razine, potrebno je u suradnji s Ministarstvom graditeljstva i prostornoga uređenja nastaviti radove na uspostavi informacijskog sustava prostornog uređenja kroz koji će se na međusobno usklađenim i povezanim registrima geodetskih, evidencijskih i drugih podataka, uspostaviti pregledna i kvalitetna baza podataka o mogućnostima i načinu korištenja i gospodarenja prostorom.

Ova baza podataka koristit će prvenstveno kao polazna osnova za donošenje odluka o izradi novih i stavljanje van snage postojećih dokumenata prostornog uređenja te svakodnevni uvid u stanje u prostoru.

V. POPIS TABLICA, GRAFIKONA I SLIKA

Tablice

---

1. Broj stanovnika i indeks kretanja
2. Dobna i spolna struktura stanovništva 2011. godine - brojčano
3. Dobna i spolna struktura stanovništva 2011. godine - postotno
4. Broj domaćinstava i indeks kretanja
5. Broj članova domaćinstava i indeks kretanja
6. Struktura korištenja površina zemljišta
7. Naselja prema broju stanovnika
8. Površine naselja, broj stanovnika i gustoća naseljenosti jedinica lokalne samouprave
9. Građevinska područja naselja
10. Građevinska područja naselja gradova i općina/površinu naselja
11. Izdvojena građevinska područja izvan naselja
12. Stupanj razvijenosti jedinica područne (regionalne) samouprave
13. Indeks razvijenosti jedinica lokalne samouprave
14. Struktura poslovnih subjekata 31. prosinca 2018. godine
15. Poslovni subjekti prema područjima djelatnosti
16. Struktura korištenja poljoprivrednog zemljišta
17. Tip i broj poljoprivrednih gospodarstava
18. Broj aktivnih obrta
19. Vlasnici/ortaci i zaposleni radnici u obrtništvu prema spolu
20. Turističke organizacije u Sisačko-moslavačkoj županiji
21. Broj zaposlenih osoba po područjima osiguranja
22. Broj nezaposlenih osoba po godinama
23. Udio pojedinih vrsta cesta i cestovna gustoća
24. Udio pojedinih vrsta i gustoća željezničkih pruga
25. Duljina dalekovoda Elektre Križ
26. Naftovodi JANAFA d.d.
27. Naftovodi INE-Industrije nafte d.d.
28. Komunalna infrastruktura
29. Planovi gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave
30. Zaštićene prirodne vrijednosti
31. Dijelovi prirode predloženi za zaštitu
32. Dijelovi prirode u prijedlogu zaštite lokalnog značaja
33. Područja ekološke mreže
34. Kulturna dobra
35. Obvezni prostorni pokazatelji
36. Prostorni planovi uređenja gradova i općina
37. Generalni urbanistički planovi
38. Urbanistički planovi uređenja
39. Detaljni planovi uređenja
40. Izdani dokumenti prostornog uređenja
41. Strateški dokumenti jedinica lokalne samouprave
42. Izvješća o stanju u prostoru jedinica lokalne samouprave

Grafikoni

---

1. Broj stanovnika
2. Broj domaćinstava
3. Struktura korištenja površina zemljišta
4. Zaposleni i nezaposleni

Slike

---

1. Geografski položaj Sisačko-moslavačke županije u Republici Hrvatskoj
2. Upravno-teritorijalna podjela Sisačko-moslavačke županije
3. Korištenje i namjena površina
4. Indeks razvijenosti jedinica lokalne samouprave
5. Karta navodnjavanja do 2020. godine
6. Sisak - rijeke Kupa i Sava
7. Zaštićene prirodne vrijednosti
8. Ekološka mreža u Sisačko-moslavačkoj županiji
9. Minski sumnjava područja

VI. IZVORI PODATAKA

Strategije, planovi, programi i izvješća

1. Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 76/13.)
2. Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 106/17.)
3. Program prostornog uređenja Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 50/99. i 84/13.)
4. Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj: 130/05.)
5. Plan gospodarenja otpadom republike Hrvatske za razdoblje 2007. – 2015. („Narodne novine“ broj: 85/07; 126/10; 31/11. i 46/15.)
6. Plan gospodarenja otpadom republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. („Narodne novine“ broj: 03/17.)
7. Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ broj: 04/01; 12/10. i 10/17.)
8. Izvješće o stanju u prostoru Republike Hrvatske 2008. – 2012. („Narodne novine“ broj: 61/13.)
9. Izvješće o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije 2011. -2014. („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ broj: 25/15.)

Zakoni, uredbe, pravilnici, odluke

1. Zakon o prostornom uređenju („Narodne novine“ broj: 153/13; 65/17. i 114/18.)
2. Zakon o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj: 80/13; 153/13; 78/15; 12/18. i 118/18.)
3. Zakon o zaštiti prirode („Narodne novine“ broj: 80/13. i 15/18.)
4. Uredba o ekološkoj mreži („Narodne novine“ broj: 105/15.)
5. Zakon o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj: 94/13. i 73/17.)
6. Zakon o područjima posebne državne skrbi („Narodne novine“ broj: 86/08; 57/11; 51/13; 148/13; 76/14; 147/14; 18/15. I 106/18.)
7. Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj: 147/14; 123/17. i 118/18.)
8. Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti („Narodne novine“ broj: 132/17.)
9. Uredba o indeksu razvijenosti („Narodne novine“ broj: 131/17.)
10. Odluka o razvrstavanju javnih cesta („Narodne novine“ broj: 103/18.)
11. Pravilnik o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru („Narodne novine“ broj: 48/14. i 19/15.)

Dopisi javnopravnih tijela

1. „Moslavina“ d.o.o. Kutina, e-mail dopis od 17. travnja 2019.
2. Sisačko-moslavačka županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša, dopis klasa: 350-01/19-01/28, urbroj: 2176/01-08/01-19-2 od 17.04.2019.
3. HEP, Operator distribucijskog sustava d.o.o. Elektra Križ, dopis broj: 4/07 3550/19.AH/5132 od 16.04.2019.
4. Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Sektor za konzervatorske odjele i inspekciju, Konzervatorski odjel u Sisku, dopis klasa: 612-08/19-01/1120, urbroj: 532-04-02-04/2-19-2 od 15. 04. 2019.
5. „Vodoopskrba“ d.o.o. Hrvatska Dubica, dopis urbroj: 99/19 od 11.04.2019.
6. Grad Sisak, Upravni odjel za prostorno uređenje i zaštitu okoliša, Odsjek za urbanizam, zaštitu kulturnih dobara i zaštitu okoliša, dopis klasa: 350-02/19-01/33, urbroj: 2176/05-07-01/2-19-02 od 18.04.2019.
7. HEP, Operator distribucijskog sustava d.o.o. Elektra Sisak, dopis broj 401800101/1738/19GB od 19.04.2019.
8. HŽ INFRASTRUKTURA d.o.o; Sektor za razvoj, pripremu i provedbu investicija i EU fondova, e-mail dopis od 24.04.2019.
9. Hrvatske ceste d.o.o; Sektor za razvoj i strateško planiranje, Odjel za razvoj i planiranje, klasa: 350-02/19-01/70, urbroj: 345-200-210/160-19-03 od 26.04.2019.
10. PLINACRO d.o.o; klasa: PL-19/1281, urbroj: R/IP-19-2, od 25.04.2019.
11. JANAF, Sektor razvoja i investicija, broj: 1-2.4.-184/19 od 30.04.2019.
12. Sisački vodovod d.o.o; urbroj: 2176/05-13-19-2074 od 23.04.2019.
13. Ministarstvo unutarnjih poslova, Ravnateljstvo civilne zaštite, klasa: 213-04/19-06/115, urbroj: 511-01-355-19-02 od 26.04.2019.
14. HAKOM, Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, Zagreb, klasa: 350-01/19-02/13, urbroj: 376-06-1-19-2 od 30.04.2019.
15. INA, Industrija nafte d.d; Istraživanje i proizvodnja nafte i plina, znak Re: 50308575/12-04-19/1325-161/BK od 06.05.2019.
16. Županijska uprava za ceste Sisačko-moslavačke županije, e-mail dopis od 08.05.2019.
17. Vodovod Novska d.o.o. za javnu vodoopskrbu i odvodnju, broj: 903/2019 od 13.05.2019.
18. Grad Petrinja, Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo, zaštitu okoliša i kulturne baštine, klasa: 350-01/19-01/03, urbroj: 2176/06-07/14-19-2 od 20.05.2019.
19. Vodoopskrba i odvodnja Topusko d.o.o; urbroj: 98/19 od 26.04.2019.

Internetska baza podataka

1. Bio portal – portal informacijskog sustava zaštite prirode, <http://biportal.hr/>
2. Državni zavod za statistiku: <https://dzs.hr/>
3. Geo portal Sisačko-moslavačke županije, <http://zpusmz.geoportal.hr/>
4. Hrvatski zavod za zapošljavanje, <https://statistika.hzz.hr/>
5. Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Sisačko-moslavačke županije.